

**Petkim Petrokimya Holding
Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları**

**1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap d6nemine ait
konsolide finansal tablolar ve bağımsız
denetçi raporu**

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetçi raporu.....	1-2
Konsolide finansal durum tablosu	3-4
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	5
Konsolide özkaynak değişim tablosu	6
Konsolide nakit akış tablosu	7
Konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar	8-81

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na;

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ("Petkim" veya "Şirket") ve Bağlı Ortaklıkları'nın (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren yıla ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülöklere İlişkin Raporlar

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 2 Mart 2017 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Cem Uçarlar, SMMM
Sorumlu Denetçi

2 Mart 2017
İstanbul, Türkiye

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları**31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla****konsolide finansal durum tablosu**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Not	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	1.267.188.405	1.341.536.749
Finansal yatırımlar	5	-	160.452.259
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	674.471.489	551.425.057
Diğer alacaklar			
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	32	14.321.046	255.049.233
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	16.471.360	6.510.328
Türev araçlar	9	7.466.471	1.646.432
Stoklar	10	604.333.833	363.508.864
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	19	19.037.704	39.469.618
- İlişkili taraflara peşin ödenmiş giderler	32	12.878.087	12.878.087
Diğer dönen varlıklar	21	43.777.394	35.096.475
Toplam dönen varlıklar		2.659.945.789	2.767.573.102
Duran varlıklar:			
Finansal yatırımlar	5	8.910.000	8.910.000
Diğer alacaklar			
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	32	423.305.661	105.206.024
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	928.881.678	1.469.935
Maddi duran varlıklar	12	1.903.849.406	2.276.634.074
Maddi olmayan duran varlıklar	13	22.398.670	18.327.669
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	19	59.747.547	92.704.917
- İlişkili taraflara peşin ödenmiş giderler	32	4.292.696	17.170.782
Ertelenmiş vergi varlıkları	30	244.963.987	133.346.497
Diğer duran varlıklar	21	12.232.354	39.322.328
Toplam duran varlıklar		3.608.581.999	2.693.092.226
Toplam varlıklar		6.268.527.788	5.460.665.328

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle
konsolide finansal durum tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Not	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	461.698.893	319.638.074
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	55.495.727	41.912.519
Türev araçlar	9	432.006	11.008.960
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	32	29.584.837	31.306.140
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	1.085.278.519	1.105.668.986
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	20	25.429.492	12.842.787
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	32	26.450.401	1.750.437
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	12.283.546	4.017.208
Ertelenmiş gelirler			
- İlişkili taraflardan ertelenmiş gelirler	32	4.198.100	4.168.083
- İlişkili olmayan taraflardan ertelenmiş gelirler	18	34.946.751	21.925.077
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	17	2.617.402	13.027.856
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	15	1.383.579	942.746
Dönem karı vergi yükümlülüğü	30	48.864.818	9.684.055
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	21	7.976.519	6.495.411
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		1.796.640.590	1.584.388.339
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	1.172.474.368	914.267.416
Türev araçlar	9	9.027.379	-
Ertelenmiş gelirler			
- İlişkili taraflardan ertelenmiş gelirler	32	8.829.511	12.705.027
- İlişkili olmayan taraflardan ertelenmiş gelirler	18	120.807.592	54.794.114
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	17	91.308.322	89.126.935
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		1.402.447.172	1.070.893.492
Toplam yükümlülükler		3.199.087.762	2.655.281.831
Özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	22	1.500.000.000	1.500.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları	22	238.988.496	238.988.496
Paylara ilişkin primler	22	214.187.872	214.187.872
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç (kayıpları)		(24.694.546)	(23.668.037)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		572.240	(7.490.023)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		104.957.638	36.548.777
Geçmiş yıllar karları		241.912.168	156.442.236
Net dönem karı		725.786.278	626.378.793
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		3.001.710.146	2.741.388.114
Kontrol gücü olmayan paylar		67.729.880	63.995.383
Toplam özkaynaklar		3.069.440.026	2.805.383.497
Toplam yükümlülükler ve özkaynaklar		6.268.527.788	5.460.665.328

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
		1 Ocak -	1 Ocak -
Kar veya zarar kısmı	Not	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hasılat	23	4.532.590.622	4.532.635.969
Satışların maliyeti	23	(3.574.771.797)	(3.814.365.797)
Brüt kar		957.818.825	718.270.172
Genel yönetim giderleri	24	(138.143.303)	(117.751.852)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	24	(42.276.221)	(32.297.691)
Araştırma ve geliştirme giderleri	24	(12.782.619)	(11.742.738)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	204.162.679	128.100.309
Esas faaliyetlerden diğer giderler	26	(240.044.758)	(179.627.572)
Esas faaliyet karı		728.734.603	504.950.628
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	17.322.323	10.981.956
Yatırım faaliyetlerinden giderler	27	(4.212.586)	-
Finansman geliri / (gideri) öncesi faaliyet karı		741.844.340	515.932.584
Finansman gelirleri	28	379.028.470	421.668.110
Finansman giderleri	29	(338.989.566)	(363.773.458)
Vergi öncesi kar		781.883.244	573.827.236
Vergi gelir/(gideri)			
Dönem vergi gideri	30	(163.030.686)	(19.213.253)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	30	112.834.788	84.594.675
Net dönem karı		731.687.346	639.208.658
Dönem karının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		5.901.068	12.829.865
Ana ortaklık payları		725.786.278	626.378.793
Hisse başına kazanç	31	0,484	0,418
Diğer kapsamlı gelir (gider) kısmı			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	17	(1.283.136)	(10.549.840)
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları), vergi etkisi	30	256.627	2.109.968
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak			
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider)		7.369.615	(10.807.695)
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi	30	(1.473.923)	2.161.539
Diğer kapsamlı gelir (gider) (vergi sonrası)		4.869.183	(17.086.028)
Toplam kapsamlı gelir		736.556.529	622.122.630
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		3.734.497	12.829.865
Ana ortaklık payları		732.822.032	609.292.765

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide özkaynak değişim tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Paylara ilişkin primler	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler	Nakit akış riskinden korunma kazanç (kayıp)	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	Birikmiş karlar				Toplam özkaynaklar
								Kardarı ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıl karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	
1 Ocak 2015	1.000.000.000	486.852.283	466.324.085	(15.228.165)		1.156.133	8.356.700	178.181.398	6.452.915	2.132.095.349	51.165.518	2.183.260.867
Transferler	-	-	-	-	-	-	28.192.077	(21.739.162)	(6.452.915)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(8.439.872)	(8.646.156)	-	-	-	626.378.793	609.292.765	12.829.865	622.122.630
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	626.378.793	626.378.793	12.829.865	639.208.658
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	(8.439.872)	(8.646.156)	-	-	-	-	(17.086.028)	-	(17.086.028)
Sermaye artışı	500.000.000	(247.863.787)	(252.136.213)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 Aralık 2015	1.500.000.000	238.988.496	214.187.872	(23.668.037)	(7.490.023)	36.548.777	156.442.236	626.378.793	2.741.388.114	63.995.383	2.805.383.497	
1 Ocak 2016	1.500.000.000	238.988.496	214.187.872	(23.668.037)	(7.490.023)	36.548.777	156.442.236	626.378.793	2.741.388.114	63.995.383	2.805.383.497	
Transferler	-	-	-	-	-	68.408.861	557.969.932	(626.378.793)	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(1.026.509)	8.062.263	-	-	725.786.278	732.822.032	3.734.497	736.556.529	
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	725.786.278	725.786.278	5.901.068	731.687.346	
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	(1.026.509)	8.062.263	-	-	-	7.035.754	(2.166.571)	4.869.183	
Kar payları (Not 22)	-	-	-	-	-	-	(472.500.000)	-	(472.500.000)	-	(472.500.000)	
31 Aralık 2016	1.500.000.000	238.988.496	214.187.872	(24.694.546)	572.240	104.957.638	241.912.168	725.786.278	3.001.710.146	67.729.880	3.069.440.026	

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide nakit akış tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Not	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		461.405.154	860.308.289
Net dönem karı (I)		731.687.346	639.208.658
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler (II)		167.637.955	50.219.874
Amortisman ve ifta gideri ile ilgili düzeltmeler	25,27	116.598.304	108.579.612
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler			
- Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	23	(11.047.336)	(15.333.603)
- Maddi duran varlık değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	27	2.667.127	-
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (iptali) ile ilgili düzeltmeler	17	16.255.132	21.649.459
- Dava karşılıkları / (iptali) ile ilgili düzeltmeler	15	492.319	10.537
- Diğer karşılıklar / (iptal) ile ilgili düzeltmeler	26	34.216.040	1.341.985
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler			
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	28	(54.088.875)	(33.403.052)
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	29	19.120.786	21.268.003
- Vadeli alımlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri		(370.037)	2.060.731
- Vadeli satışlardan kaynaklanan kazanılmamış finansman geliri	26	9.094.381	8.388.176
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		(14.709.088)	1.213.098
Vergi (geliri) gideri ile ilgili düzeltmeler	30	50.195.898	(65.381.422)
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	27	(566.058)	(13.030)
Devlet teşviklerinden elde edilen gelirler ile ilgili düzeltmeler	8	(220.638)	(160.620)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler (III)		(288.251.403)	197.036.440
Ticari alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		(118.577.973)	(30.491.395)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		(17.849.840)	(301.896.906)
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler		(219.828.939)	88.951.019
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış (artış)		52.707.537	(8.487.649)
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(106.925.957)	461.536.866
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		34.447.411	(8.059.906)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış (azalış)		12.586.705	(14.660.988)
Ertelenmiş gelirlerdeki artış (azalış)		75.189.653	10.145.399
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları (I+II+III)		611.073.898	886.464.972
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	17	(25.767.335)	(12.151.867)
Vergi iadeleri (ödemeleri)	30	(123.849.923)	(9.529.198)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		(51.486)	(4.475.618)
B. Yatırım faaliyetlerinden nakit akışları		(404.617.342)	(734.791.412)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12	(567.261.634)	(519.232.239)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışından kaynaklanan nakit girişleri		1.129.142	201.299
Verilen diğer nakit avans ve borçlar		1.062.891	(55.308.213)
Diğer nakit giriş (çıkışları)	5	160.452.259	(160.452.259)
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(310.285.064)	319.453.365
Kredilerden nakit girişleri		617.137.859	1.244.687.445
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(443.003.374)	(940.756.896)
Alınan faiz		53.187.872	29.877.952
Ödenen faiz		(65.107.421)	(14.355.136)
Ödenen temettümler	22	(472.500.000)	-
D. Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış) (A+B+C)		(253.497.252)	444.970.242
E. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		179.148.908	194.408.379
Nakit ve nakit benzerindeki net (azalış artış) (D+E)		(74.348.344)	639.378.621
Dönem başındaki nakit ve nakit benzeri değerler	4	1.341.536.749	702.158.128
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzeri değerler	4	1.267.188.405	1.341.536.749

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ("Petkim" veya "Şirket") 3 Nisan 1965 tarihinde kurulmuştur. Şirket, ilk yatırım faaliyetlerine İzmit-Yarımca'da başlamış olup, Yarımca Kompleksi'nde 1970 yılında Etilen, Polietilen, Klor Alkali, VCM ve PVC fabrikalarını işletmeye açmıştır ve daha sonraki yıllarda diğer fabrikalar bunları takip etmiştir. 1985 yılında Aliağa Kompleksi ileri teknolojiler ve optimum kapasitelere sahip olarak kurulmuştur. Şirket'in 14 adet ana üretim fabrikası, 1 torba üretim fabrikası ve 1 katı atık yakma ünitesi bulunmaktadır. Petkim'in temel faaliyetleri Türkiye'de olup, Şirket faaliyetlerini petrokimya sektöründe yürütmektedir.

Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Petrokimya, kimya ve diğer sanayi alanlarında yurtiçi ve yurtdışında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler, kimya ve diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli ham maddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik ederek işlemek, bu maddeleri üretmek, yurtiçi ve yurtdışı ticaretini yapmak,
- Elektrik piyasasına ilişkin 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun olarak, esas itibariyle kendi elektrik ve ısı enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere otoprodüktör lisansı çerçevesinde üretim tesisi kurmak, elektrik ve ısı enerjisi üretmek, üretim fazlası olması halinde söz konusu mevzuat çerçevesinde, üretilen elektrik ve ısı enerjisi ve/veya kapasiteyi lisans sahibi diğer tüzel kişilere ve serbest tüketicilere satmak ve ticari olmamak kaydıyla elektrik üretim tesisiyle ilgili tüm teçhizat ve yakıtın temin edilebilmesine ilişkin faaliyette bulunmak,
- Mevzuat çerçevesinde doğal gazın toptan ve perakende yurt dışından ithali veya yurtiçinden alımı, ithal edilen ve alınan doğal gazın kullanımı, depolanmasına ilişkin faaliyetlerde bulunmak,
- Kılavuzluk ve Römorkörcülük faaliyetinde bulunmak, liman, kruvaziyer liman, yolcu terminali, iskele, rıhtım, barınak, yanaşma yeri, akaryakıt/sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı ve şamandıra sistemleri ve benzeri kıyı tesislerinde işletme/liman işletme faaliyetlerinde bulunmak ve limancılık hizmetleri vermek, bu hizmetlerin gerektiğinde kiralama veya başka yöntemlerle 3. şahıslarca da verilmesini sağlamak ve gerekli deniz araçlarını satın almak, inşa ettirmek ve kiralamak, satmak, gerekli hallerde bu konuda yerli ve yabancı ortaklıklar kurmak, antrepo işletmek ve antrepo hizmetleri vermek,
- Sosyal amaçlı kurulmuş olan vakıflar, dernekler ile eğitim-öğretim kurumları ve sair kişi, kurum ve kuruluşlara Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dâhilinde yardım ve bağışta bulunmak.

Petkim'in özelleştirilmesi esnasında T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ("İdare") ait %44 oranındaki hisse ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na devredilen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait %7 oranındaki hissenin oluşturduğu toplam %51 oranındaki hisse 30 Mayıs 2008 tarihinde Socar & Turcas Petrokimya A.Ş. ("STPAŞ")'ye satılmıştır.

Petkim sermayesinde İdare'ye ait %10,32 oranındaki kamu hissesinin, Grup'un dolaylı ana hissedarı olan SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ("STEAŞ") iştiraki SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş.'ye ("SİPAŞ") satışına ilişkin hisse devri 22 Haziran 2012 tarihinde gerçekleşmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ile SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin %100 iştiraki olan ve Grup'un %10,32 payına sahip olan SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş. 22 Eylül 2014 tarihi itibarıyla birleşmiştir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un nihai hissedarı State Oil Company of Azerbaijan Republic ("SOCAR") ana hissedarı STPAŞ'dır.

Grup, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'na kayıtlıdır ve hisseleri 9 Temmuz 1990 tarihinden itibaren Borsa İstanbul ("BİST")'da işlem görmektedir.

Bağlı ortaklıklar

Şirket, bağlı ortaklığı olan, Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ("Petlim")'ye, Yönetim Kurulu'nun 28 Nisan 2010 tarih ve 64/132 sayılı kararı doğrultusunda, liman faaliyetlerini yürütmek amacıyla, 100.000 TL nakdi sermaye ile %99,99 oran ile ortak olmuştur. 13 Kasım 2012 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 8.000.000 TL'ye yükseltilmiştir. 30 Eylül 2013 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 8.000.000 TL'den 83.000.000 TL'ye yükseltilmiştir ve %100 sahipliği Petkim'e geçmiştir. 17 Kasım 2014 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 83.000.000 TL'den 150.000.000 TL'ye yükseltilmiştir.

Şirket, 28 Ekim 2015 tarihinde %100 iştirak ettiği, 100.000 TL nakdi sermayeli katma değeri yüksek ileri mühendislik plastikleri (masterbatch, compound) ve ileri teknoloji kimyasalları üretim faaliyetlerini yürütmek amacıyla Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adıyla bir şirket kurmuştur. Bu kapsamda Petkim ve bağlı ortaklıkları, hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in bağlı ortaklığı olan Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ("Petlim")'in sermayesinin % 30'unu temsil eden 45 milyon adet hisse 250 milyon ABD Doları karşılığında Goldman Sachs International ("GSI", iştirakleri ile birlikte "GS") tarafından 18 Aralık 2014 tarihi itibarıyla satın alınmıştır ("Hisse Devir Sözleşmesi").

Aynı tarihte STEAŞ ise GSI ile imzaladığı satım opsiyonu sözleşmesi tahtında, Petkim'in, Hisse Devir Sözleşmesi kapsamında üstlenmiş olduğu yükümlülüklerle ilişkin garantörlük yükümlülüğünü üstlenmiş, gerektiğinde ve sözleşmede yer alan koşulların oluşması durumunda GSI'nin, ilgili Petlim hisselerini STEAŞ'a satma hakkı doğmuştur ("Satım Opsiyonu Sözleşmesi"). Bahsi geçen Satım Opsiyonu Sözleşmesi'nde, Hisse Devir Sözleşmesinin imza tarihini takip eden en geç 7 yıl içinde Petlim'in hisselerinin halka arz edilmesi hususunda anlaşılmış olup ("Halka Arz"), opsiyon ilişkisi neticesinde tarafların mutabık kaldıkları düzenlemeler uyarınca GSI'nin maruz kalabileceği zararın STEAŞ tarafından tazmin edileceği düzenlenmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un bünyesinde çalışan personel sayısı 2.395, cari dönemde ortalama çalışan personel sayısı 2.434'dir (31 Aralık 2015: Dönem sonu - 2.471 ve ortalama - 2.430). 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla çalışan personelin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kapsam içi (*)	1.857	1.918
Kapsam dışı (**)	538	553
	2.395	2.471

(*) Petrol İş Sendikası'na üye personel

(**) Sendikaya üye olmayan personel

Bu konsolide finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

PK. 12, 35800
Aliağa, İzmir

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

Şirket ve bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TMS/TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

SPK mevzuatına göre raporlama yapan şirketler tebliğin 5. maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nı/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") uygularlar.

Grup'un konsolide finansal tabloları, gerçeğe uygun değerinden taşınan türev finansal araçlar dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

Fonksiyonel ve raporlama sunum para birimi

Şirket'in ve bağlı ortaklıkları Petkim ve Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin fonksiyonel ve raporlama sunum para birimleri Türk Lirası ("TL") olarak belirlenmiştir.

İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

Konsolide finansal tabloların onaylanması

Konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 2 Mart 2017 tarihli kararıyla onaylanmış ve Yönetim Kurulu adına Genel Müdür Sayın Anar Mammadov ve Genel Müdür Yardımcısı (Mali) Sayın Rıza Bozoklar tarafından imzalanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

2.2 Yeni ve Revize Edilmiş Finansal Raporlama Standartları

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

- TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

- TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

- TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişikliğe üzüm asma, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

- TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Nisan 2015'te Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak

muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Değişiklik, Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

- TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları – Değişiklikler

TFRS 10 ve TMS 28'deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3'te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

- TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28'de Değişiklik)

Şubat 2015'te, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanmasında ortaya çıkan aşağıdaki konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28'de değişiklikler yapmıştır: i) konsolide finansal tablo sunumu muafiyeti, bir yatırım işletmesinin bağlı ortaklığı olan bir ana ortaklık için, yatırım ortaklığının bağlı ortaklıklarının tümünü gerçeğe uygun değeri ile ölçtüğü durumlarda geçerlidir, ii) Sadece kendisi bir yatırım işletmesi olmayan ve bir yatırım işletmesine destek hizmetleri sağlayan bir bağlı ortaklık konsolide edilir. Yatırım işletmesinin diğer tüm bağlı ortaklıkları gerçeğe uygun değeriyle ölçülür, iii) TMS 28 İştirakler ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardındaki değişiklikler, yatırımcının, özkaynak yöntemini kullanırken, yatırım işletmesi olan iştirak veya iş ortaklığı tarafından bağlı ortaklıklarına uygulanan gerçeğe uygun değer ölçümünü muhafaza etmesine olanak sağlamaktadır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

- TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1'de Değişiklik)

TMS 1'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayırıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, "TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi"ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili gerekçeler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir.
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir.
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi (devamı)

- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar:

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

- TFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

KGK Eylül 2016'da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayınlanan bu standart, UMSK'nın Nisan 2016'da UFRS 15'e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. TFRS 15'in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

- TFRS 9 Finansal Araçlar

KGK, Ocak 2017'de TFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai haliyle yayınlamıştır. TFRS 9 finansal araçlar muhasebeleştirme projesinin üç yönünü: sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesini bir araya getirmektedir. TFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanlı muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir 'beklenen kredi kaybı' modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, TFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunu seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen konuyu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve standardın tüm gerekliliklerinin erken uygulamasına izin verilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi (devamı)

Alternatif olarak, işletmeler, standarttaki diğer şartları uygulamadan, sadece "gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan" olarak belirlenmiş finansal yükümlülüklerin kazanç veya kayıplarının sunulmasına ilişkin hükümleri erken uygulamayı tercih edebilirler. Grup, TFRS 9 için üst düzey bir etki değerlendirmesi gerçekleştirmiştir. Bu ön değerlendirme, halihazırda mevcut olan bilgilere dayanmaktadır ve daha detaylı analizlerden ya da ilave desteklenebilir bilgilerden doğan değişikliklere tabi olabilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

- TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

UMSK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2015'te TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Yıllık iyileştirmeler 2010–2012 dönemi

- TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar gerekçelerinde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık iyileştirmeler 2011–2013 dönemi

- UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016'da UFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 "Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat" standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler 2011–2013 dönemi (devamı)

- UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

- UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

- UFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler)

UMSK Haziran 2016'da, UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili UFRS 2'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- a) Nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakediş koşullarının etkileri,
- b) Stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- c) İşlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemde özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler 2011–2013 dönemi (devamı)

- UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri (Değişiklikler)

UMSK Eylül 2016'da, UFRS 4 'Sigorta Sözleşmeleri' standardında değişiklikler yayımlamıştır. UFRS 4'de yapılan değişiklik iki farklı yaklaşım sunmaktadır: 'örtük yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleyici yaklaşım (deferral approach)'. Yeni değiştirilmiş standart:

- a) Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce UFRS 9 Finansal Araçlar standardının uygulanmasından oluşabilecek dalgalanmayı kar veya zarardan ziyade diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirme hakkı sağlayacaktır, ve
- b) Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere UFRS 9 Finansal Araçlar standardını isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici uygulama muafiyeti getirecektir. UFRS 9 Finansal Araçlar standardını uygulamayı erteleyen işletmeler halihazırda var olan UMS 39 'Finansal Araçlar' standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

- UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller: Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferleri (Değişiklikler)

UMSK, UMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" standardında değişiklik yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler, kullanım amacı değişikliğinin, gayrimenkulün 'yatırım amaçlı gayrimenkul' tanımına uymasına ya da uygunluğunun sona ermesine ve kullanım amacı değişikliğine ilişkin kanıtların mevcut olmasına bağlı olduğunu belirtmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

- UFRS Yorum 22 Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Avans Bedelleri

Bu yorum yabancı para cinsinden alınan veya yapılan avans ödemelerini kapsayan işlemlerin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir.

Bu yorum, ilgili varlığın, gider veya gelirin ilk muhasebeleştirilmesinde kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacı ile işlem tarihini, işletmenin avans alımı veya ödemesinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlüklerini ilk muhasebeleştirdiği tarih olarak belirtmektedir. İşletmenin bu Yorumu gelir vergilerine, veya düzenlediği sigorta poliçelerine (reasürans poliçeleri dahil) veya sahip olduğu reasürans poliçelerine uygulamasına gerek yoktur.

Yorum, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler 2014–2016 dönemi

UMSK, aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, UFRS Standartları 2014-2016 dönemine ilişkin Yıllık iyileştirmelerini yayınlamıştır:

- UFRS 1 "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması": Bu değişiklik, bazı UFRS 7 açıklamalarının, UMS 19 geçiş hükümlerinin ve UFRS 10 Yatırım İşletmeleri'nin kısa dönemli istisnalarını kaldırmıştır. Değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.
- UFRS 12 "Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar": Bu değişiklik, işletmenin, UFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler uyarınca satış amaçlı olarak sınıflandırılan ya da elden çıkarılacak varlık grubuna dahil olup satış amaçlı olarak sınıflandırılan bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki payları için özet finansal bilgileri açıklaması gerekmediğine açıklık getirmektedir. Değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.
- UMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar": Bu değişiklik, iştirakteki veya iş ortaklığındaki yatırım, bir girişim sermayesi kuruluşu veya benzeri işletmeler yoluyla dolaylı olarak ya da bu işletmelerce doğrudan elde tutuluyorsa, işletmenin, iştirakteki ve iş ortaklığındaki yatırımlarını UFRS 9 Finansal Araçlar uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi seçebilmesinin, her iştirak veya iş ortaklığının ilk muhasebeleştirilmesi sırasında geçerli olduğuna açıklık getirmektedir. Değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu iyileştirmelere ilişkin değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.3 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda yapılan sınıflandırmalar aşağıdaki gibidir:

- Esas faaliyetlerden diğer giderlerde net gösterilen 8.033.938 TL tutarındaki ticari alacaklar vade farkı geliri esas faaliyetlerden diğer gelirlere sınıflanmıştır (Dipnot 26).
- Satışların maliyetinde net gösterilen 2.060.731 TL tutarındaki ticari borç vade farkı gideri esas faaliyetlerden diğer giderlere sınıflanmıştır (Dipnot 26).
- Esas faaliyetlerden diğer gelirlerde gösterilen 10.968.926 TL tutarındaki kira gelirleri yatırım faaliyetlerinden gelirlere sınıflanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal durum tablosunda yapılan sınıflandırmalar aşağıdaki gibidir:

- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlarda gösterilen 4.581.734 TL tutarındaki personele ödenecek SGK primi borçları çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlara sınıflanmıştır (Dipnot 20).
- Diğer kısa vadeli karşılıklarda gösterilen 1.763.480 TL tutarındaki EPDK borçları ilişkili olmayan taraflara diğer borçlara sınıflanmıştır (Dipnot 8).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide nakit akış tablosunda yapılan sınıflandırmalar aşağıdaki gibidir:

- Finansman faaliyetlerinden nakit akışları ile yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları arasında ise aktifleştirilen borçlanma maliyetleri kaynaklı 55.676.557 TL sınıflama yapılmıştır.

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait nakit akış tablosunda KGK tarafından 6 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan TMS taksonomisi dikkate alınarak yapılan sunum uyarınca Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide nakit akış tablosunda yapılan sınıflandırmalar aşağıdaki gibidir:

- Nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları ile yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi arasında "gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler" kaynaklı 194.408.379 TL, işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları ile yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları arasında ise verilen maddi duran varlık avanslarından kaynaklı 55.308.213 TL sınıflama yapılmıştır.

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar ana ortaklık Petkim ile bağlı ortaklıklarının aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan hesaplarını kapsamaktadır. Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, kanuni kayıtlarına Seri II, 14.1 No'lu Tebliğ hükümleri uyarınca KGK tarafından yürürlüğe konulmuş olan TMS/TFRS'ye uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından gerekli düzeltmeler ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

Bağlı ortaklıklar, Petkim'in yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkânına sahip olmasından ötürü kontrol yetkisine sahip olduğu işletmeleri ifade etmektedir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan bağlı ortaklıklar ile etkinlik oranları aşağıdaki gibidir;

Şirket adı	Konsolidasyon yöntemi	Oy kullanım gücü		Ortaklık Oranı	
		31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Petkim	Tam konsolidasyon	%73	%73	%70	%70
Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Tam konsolidasyon	%100	%100	%100	%100

Bağlı ortaklıklar, faaliyetleri üzerindeki kontrolün Şirket'e transfer olduğu tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınmaktadır ve kontrolün ortadan kalktığı tarihte de konsolidasyon kapsamından çıkartılmaktadır. Bağlı ortaklıkların, finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş ve Petkim'in sahip olduğu bağlı ortaklıkların kayıtlı değerleri ile özkaynakları karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında mahsup edilmiştir. Şirket'in sahip olduğu hisselerin kayıtlı değerleri ve bunlardan kaynaklanan temettüleri, ilgili özkaynakları ve kar veya zarar tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını aylık ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Dipnot 10).

İşletme malzemesi niteliğindeki yedek parça ve malzemeler diğer stoklar altında sunulmaktadır. Söz konusu stoklar geri kazanılabilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini aylık ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir (Dipnot 10).

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar tarihi elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı ve varsa değer düşüklüğünün düşülmesi ile bulunan net defter değeri ile gösterilmektedir. Tarihi elde etme değerleri, maddi duran varlığın alımı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. Arazi ve arsalar, sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanına tabi değildir.

Binalar, makine, tesis ve cihazlar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu durumlarda aktifleştirilir ve itfa edilmeye başlanırlar. Maddi duran varlıkların kalıntı değerlerinin önemli tutarda olmayacağı tahmin edilmektedir. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini ileriye dönük olarak tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir.

Maddi duran varlıklarının faydalı ömürleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

	<u>Faydalı ömür</u>
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4-50 yıl
Binalar	18-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-50 yıl
Taşıt araçları	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-20 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	5 yıl
Özel maliyetler	3 yıl veya kiralama süresinden kısa olanı

Aktifleştirmeden sonraki harcamalar, gelecekte ekonomik fayda sağlamanın kuvvetle muhtemel olması ve ilgili harcamanın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülmesi durumunda ilgili varlığın maliyetine eklenir veya ayrı bir varlık olarak finansal tablolara yansıtılır. Maddi duran varlıklar; taşınır değerlerin, geri kazanılabilir değerlerinden daha fazla olabileceğini gösteren koşullarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir. Değer düşüklüğü saptanması için varlıklar, nakit üreten birimler olan en alt seviyede gruplanır (nakit üreten birim). Bir maddi duran varlığın taşıdığı değer, geri kazanılabilir değer, maddi duran varlığın kullanımındaki değeri veya varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatından yüksek olanıdır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kar veya zarar tablosuna gider olarak kaydedilirler. Grup, yapılan önemli tutardaki modernizasyon ve iyileştirme yatırımları doğrultusunda değiştirilen parçaların ve yenilenen bölümler diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde amortismanına tabi tutulup tutulmadığına bakılmaksızın o tarih itibarıyla taşınan değerlerini bilançodan çıkarır. Başlıca yenilemeler, ilgili maddi duran varlığın kalan ömrünün veya yenilemenin kendisinin ekonomik ömrünün kısa olanı baz alınarak amortismanına tabi tutulurlar.

Maddi duran varlık alımlarına ilişkin verilen avanslar, ilgili varlık aktifleştirilene veya yapılmakta olan yatırımlar hesabına alınana kadar duran varlıklar altındaki peşin ödenmiş giderler hesaplarında takip edilmektedir. Yabancı para cinsinden verilen avanslar parasal ya da parasal olmayan kalemler olması bakımından değerlendirilir ve buna uygun olarak ölçülür. Yabancı para cinsinden verilen avansların önemli bir kısmı parasal olmayan kalem niteliğinde olduğu değerlendirilmiş olup avansların verildiği tarihteki döviz kuru üzerinden takip edilmektedir. Verilen avanslara ilişkin değer düşüklüğü finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü politikasına uygun olarak değerlendirilir ve ilgili dönemin kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Yedek parçalar ve malzemelerin bir mali dönemden fazla ve sadece belli bir maddi duran varlık kalemi ile ilişkili olarak kullanılabileceğinin öngörüldüğü durumlarda, ilgili yedek parçalar ve malzemeler maddi duran varlık olarak değerlendirilmektedir. Yedek parçalar ve malzemeler elde etme maliyetlerinden, ilişkilendirildikleri maddi duran varlığın kalan faydalı ömürleri üzerinden hesaplanan birikmiş amortismanın düşülmesi ile net defter değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosunda "yatırım faaliyetlerinden gelir/giderler" altında muhasebeleştirilir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Yazılım ve haklar

Maddi olmayan duran varlıklar bilgi işlem sistemleri ve yazılımlara yönelik haklardan ve aktifleştirilen geliştirme giderlerinden oluşmaktadır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir (Dipnot 13).

Maddi olmayan duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Faydalı ömür

Haklar ve yazılımlar

3-15 yıl

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, olduğu dönem içerisinde konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınır:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir. Devam eden aktifleştirilmiş geliştirme maliyetlerinin gerçekleştiği dönem boyunca her raporlama döneminde yıllık değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan araziler, yer altı ve yerüstü düzenleri, binalar ve makine/teçhizatlar "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" olarak sınıflandırılmakta ve konsolide finansal durum tablosunda maliyet değerleri ile ölçülmektedir. Yatırım amaçlı gayrimenkulün amortismanında doğrusal yöntem kullanılmış olup, ilgili yatırım amaçlı gayrimenkulün grupları için faydalı ömürler aşağıdaki gibidir.

Faydalı ömür

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	20-32 yıl
Binalar	32 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	20-25 yıl

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlardan çıkarılması, elden çıkarılmalarıyla, ya da bir yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanımdan çekilmesiyle ve bunun elden çıkarılmasından ileriye dönük hiçbir ekonomik fayda beklenmiyorsa gerçekleşir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması sonucu oluşan kar veya zararı elden çıkarma işleminin gerçekleştiği dönemde ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılır (Dipnot 11).

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin işletilmesi ve kiralanması yoluyla elde edilen gelirler, oluşacak bakım ve onarım gibi faaliyet giderleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilir ve kar veya zarar tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler altında raporlanır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, ertelenmiş vergi varlıkları ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlıklar dışında kalan her varlık için her bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir.

Grup, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Grup'un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı konsolide finansal tablolara kaydedilir. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, kaydedilmesinden sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalır, söz konusu tutar, cari dönemde konsolide kar veya zarar tablosunda diğer faaliyetlerden gelirlere yansıtılır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide gelir tablosuna kayıt edilir.

Finansal araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup'un konsolide bilançosunda yer alır.

Finansal varlıklar

Finansal varlıklar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde kayıtlara gerçeğe uygun değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkili harcamalar düşüldükten sonra alınır. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan ticari işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Diğer finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar", "satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "kredi ve alacaklar" olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlıkların niteliğine ve amacına bağlı olarak yapılır ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Etkin faiz yöntemi

Finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirininki ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte tahsil edilecek tahmini nakdi, tam olarak ilgili finansal varlığın net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Vadesine kadar elde tutulacak ve satılmaya hazır borçlanma araçları ve kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemine göre hesaplanmaktadır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Grup tarafından elde tutulan bazı hisse senetleri ve bağlı menkul kıymetler satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve bu tür varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilir.

Aktif bir piyasada kayıtlı bir fiyatı bulunmayan ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen özkaynağa dayalı finansal araçlar maliyet değerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki değeriyle gösterilmektedir.

Değer düşüklüğü giderleri, etkin faiz yöntemine göre hesaplanan faiz gelir ve döviz cinsinden varlıkların döviz kuruyla değerlendirilmelerinden doğan kayıp ve kazançlar haricinde gerçeğe uygun değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıplar, doğrudan özsermaye içerisinde yatırımlar yeniden değerlendirme fonunda muhasebeleştirilir. Yatırımın elden çıkartılması ya da kalıcı değer düşüklüğüne uğraması durumunda, önceden yatırımların yeniden değerlendirme fonunda muhasebeleştirilen toplam kazanç ya da kayıpları dönem gelir hesaplarına dahil edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarıyla ilişkilendirilen temettüleri, Grup ilgili ödemeleri almaya hak kazandığı zaman konsolide kar veya zarar tablosu içinde muhasebeleştirilir.

Alacaklar

Ticari ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmişlerdir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Grup, tüm finansal varlıklarının değer düşüklüğü testi için aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurmaktadır:

- Borçlu tarafın önemli ölçüde finansal açıdan zorluk içinde olup olmaması,
- Anaparanın veya faizin ödenmemesi veya geç ödenmesi gibi sözleşme hükümlerine borçlu tarafın uymaması,
- Ekonomik veya yasal nedenlerden ötürü, borçlu olan tarafa herhangi bir imtiyazın tanınıp tanınmadığı,
- Borçlu olan tarafın finansal açıdan yeniden yapılandırmaya gitmesinin beklenmesi veya gitmesi,
- Bağımsız veriler kullanılarak, finansal varlıkların gelecekte Grup'a sağlayacakları nakit akışlarında önemli düşüşlerin olup olmayacağı.

Alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda bu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler, konsolide kar veya zarar tablosu içinde genel yönetim giderleri altında muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir.

Değer düşüklüğü sonrası satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen artış, doğrudan konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özsermaye araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Finansal borçlanmalar

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları ve komisyonlar çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Alınan kredilerin vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde; 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir (Dipnot 6).

Ticari borçlar

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir (Dipnot 7).

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklara ilişkin olmayan diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Devlet teşvik ve yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dâhil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşvikin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda veya teşviğin Grup tarafından elde edilmesi ile finansal tablolara alınır. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik ve oransal bir şekilde kar veya zarar tablosuna yansıtılır (Dipnot 14).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Türev finansal araçların ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti kullanılmakta ve bu araçlar kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değer ile değerlendirilmektedir. İşlem sonucu oluşan kar veya zararın hesaplanma metodu korunma yapılan işlemin özelliklerine bağlıdır.

Grup türev aracın, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı varlıklarının veya yükümlülüklerinin makul değerinin korunması (gerçeğe uygun değer korunması) işlemi veya kayıtlı varlıklarının veya yükümlülüklerinin veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerinin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunma işlemi (nakit akım korunması) olduğunu belirler. Grup'un girmiş olduğu faiz takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri piyasada gözlemlenebilir verilere dayanan değerlendirme yöntemleri kullanmak suretiyle belirlenmektedir.

Nakit akım korunması olarak nitelendirilen ve etkin bir korunma olan türev finansal araçların makul değer değişiklikleri özsermayede finansal riskten korunma fonu olarak gösterilir. Riskten korunan taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özsermaye kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Riskten korunan aracın elde etme maliyetine ya da defter değerine dahil edilen kazanç ve kayıpları, net kar/zararı etkiliyorsa konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Nakit akım riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynaktan yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunan işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

Grup, gerçeğe uygun değer riskinden korunma amacıyla edinmiş olduğu türev finansal araçlarını, gerçeğe uygun değeri ile ölçerek finansal gelirler/(giderler) hesapları altında kar veya zarar tablosu içinde muhasebeleştirilmektedir.

Nakit akış tablosu

Konsolide nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un çelik ürünleri ve maden satış faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

İlişkili taraflar

Finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (bu Standartta 'raporlayan işletme' olarak kullanılacaktır) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde. İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Grup üst düzey yönetim kadrosunu, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları olarak belirlemiştir (Dipnot 32).

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Ertelenmiş vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır. Ertelenmiş vergi geliri veya gideri ertelenmiş verginin doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmadığı durumlarda, dönemin kar veya zararına dahil edilir. Ertelenmiş vergi özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemde kaynaklanıyorsa, ilgili özkaynaklar kalemi altında muhasebeleştirilir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda hesaplanmaktadır. Eğer yeterli vergilendirilebilir geçici fark var ise ve bu farkların vergi varlıklarından kaynaklanan mali zararın ileriye taşındığı dönemlerde kapanması bekleniyorsa, indirilebilir geçici farklardan faydalanmaya yetecek kadar mali karın oluşacağı muhtemel kabul edilir ve bununla ilgili vergi varlıkları indirilebilir vergi farkının ortaya çıktığı dönemde konsolide finansal tablolara alınır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Dipnot 30).

Çalışanlara sağlanan faydalar

a) Tanımlanan fayda planı :

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Grup'un belli bir kıdemini üzerindeki çalışanlarına ödenen "Kıdeme Teşvik Primi" ("Prim") adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır (Dipnot 17).

Grup, konsolide finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

b) Tanımlanan katkı planları :

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

c) Birikmiş izin karşılıkları

Çalışanlara sağlanan uzun vadeli karşılıklar olarak tanımlanan kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldığı dönemlerde tahakkuk edilir ve etkisi önemli ise iskonto edilerek muhasebeleştirilir.

Karşılıklar

Grup'un, geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların çıkışının gerçekleşmesinin muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir tahmininin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahminine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda tutarın bilanço tarihine indirgenmesi için iskonto edilir.

Koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu varlık ve yükümlülükler olarak değerlendirilmektedir (Dipnot 15).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Koşullu yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Koşullu varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Hasılat

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Tahmini müşteri iadeleri, indirimler ve karşılıklar söz konusu tutardan düşülmektedir.

Malların satışı

- Grup'un mülkiyetle alakalı tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi,
- İşleme alakalı ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması,
- İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir şekilde ölçülebilmesi.

Kira gelirleri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri, ilgili kiralama sözleşmesi boyunca doğrusal yöntemle göre muhasebeleştirilmekte ve ilgili döneme ait kar veya zarar tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelirler altında sunulmaktadır.

Faiz gelirleri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda gerçeğe uygun değer, gelecekte oluşacak tahsilatların finansman maliyeti içerisinde yer alan vade farkı oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark tahakkuk esasına göre vade farkı olarak değerlendirilir ve esas faaliyetlerden diğer gelirler altında muhasebeleştirilir.

Kur değişiminin etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamaya ilişkin muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları

Operasyonel kiralama işlemleri

Kiralama - kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve ödüllerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. Faaliyet kiralaları olarak (kiralayandan alınan teşvikler düşüldükten sonra) yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna gider olarak kaydedilir.

Kiralama - kiralyan durumunda Grup

Operasyonel kiralamalarda kira tahsilatları, kiralama dönemi boyunca doğrusal yöntemle gelir olarak kaydedilir. Bir operasyonel kiralama işleminin yapılması sırasında ilk katlanılan direkt giderler varlığın taşınan değerine eklenir ve kira süresi boyunca, kira gelirleriyle aynı şekilde giderleştirilirler.

Sermaye ve temettüer

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüer, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir.

Paylara ilişkin primler

Hisse senetleri ihraç primleri Şirket'in elinde bulunan bağlı ortaklık ya da iştirak hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Şirket'in iktisap ettiği şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; net dönem kar veya zararına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir (Dipnot 35). Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan hususlar ise önemlilik derecesine göre notlarda açıklanmaktadır.

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, ana ortaklığa ait net dönem kar veya zararının ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır. İşletmeler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlaması

Faaliyet bölümleri raporlaması, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili kurullarına yapılan raporlamayla tutarlı olacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar alma mekanizmalarına veya bu konuda yetkili bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumludur. Şirket'in Yönetim Kurulu, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii olarak belirlenmiştir.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda finansal durum tablosunda netleştirilerek gösterilmektedir.

2.5 Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklik ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında bir önceki yıla kıyasla önemli muhasebe politikaları veya muhasebe tahminlerinde bir değişiklik yapılmamıştır. Cari dönemde belirlenen bir muhasebe veya yönetim hatası bulunmamaktadır.

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, raporlama tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Maddi ve maddi olmayan varlıklar ile yatırım amaçlı gayrimenkullerin ekonomik ömürleri

Grup, maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin faydalı ekonomik ömürlerini aktifleştirme dönemlerinde teknik uzmanların görüşleri doğrultusunda belirler ve bu ekonomik ömürler boyunca amortisman veya itfa payı muhasebeleştirilir. Grup yönetimi tarafından öngörülen ekonomik ömürler dipnotlarda açıklanmıştır (Dipnot 11, 12 ve 13). Yatırım amaçlı gayrimenkuller içinde yer alan liman projesine ilişkin yer altı ve yer üstü düzenlerinin faydalı ömürleri Petlimin kamuda üst kullanım hakkı sözleşmesi kapsamında elde ettiği kiralama süresi dikkate alınarak öngörülmüştür. Grup her raporlama döneminde söz konusu amortisman tabii varlıklarının ekonomik ömürlerini gözden geçirmektedir ve 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ekonomik ömürlerde herhangi bir düzeltme gerektirecek durum olmadığı öngörülmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarlarının yasal mali tablolar ile TMS'ye göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek özellikle yatırım teşvik belgeleri kapsamında elde etmiş olduğu vergi avantajları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Grup yönetimi en iyi tahminlerini kullanarak yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu konsolide finansal tablolarda kullanılmamış yatırım indirimleri tutarı üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmaktadır (Dipnot 30).

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Grup, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıkların hesaplamasında faiz oranı, enflasyon oranı, reel maaş artış oranı, kendi isteğiyle ayrılma olasılığı gibi çeşitli aktüeryal varsayımlarda bulunmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Dipnot 17'de yer almaktadır.

Türev finansal araçların rayiç değerleri

Grup, türev finansal araçlarını gerçekleştirme tarihindeki kur, faiz tahminleri ve emtia üzerinden hesaplanmış bilanço tarihi itibarıyla piyasa değer tahminlerini baz alarak değerlemektedir (Dipnot 9).

Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, her raporlama döneminde finansal ve finansal olmayan varlıklarına ilişkin değer düşüklüğü değerlendirmesi yapmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla verilen avanslara ilişkin Grup'un yapmış olduğu değerlendirme sonucu verilen avanslara ve diğer alacaklara ilişkin sırasıyla 31.807.000 TL ve 1.133.514 TL tutarında cari dönemde değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır (Dipnot 8 ve 19). Ayrıca Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırım projelerine ilişkin yapmış olduğu değer düşüklüğü analizi kapsamında 2.667.127 TL tutarında değer düşüklüğü karşılığı muhasebeleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrılan söz konusu karşılıklar dışında ilave bir değer düşüklüğü öngörülmemektedir (Dipnot 12).

Stok değer düşüklüğü karşılığı

Grup, geçmiş deneyimler ve genel ekonomik koşullar ile ilgili değerlendirmesine dayanarak kullanamayacağını öngördüğü hareketsiz stoklar ve net gerçekleştirilebilir değerlerinin maliyetlerinin altında kaldığını tespit ettiği stokları için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır (Dipnot 10).

Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların şirket bazında geçmiş performansları, piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden konsolide finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır (Dipnot 7 ve 8).

Akreditifli ticari borçlar

Grup, ilk madde ve malzeme alımlarına ilişkin banka akreditif yoluyla ödemesini yaptığı borçlarını ticari borç olarak değerlendirmektedir (Dipnot 7).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

Dava karşılıkları

Grup Yönetimi, devam etmekte olan davalara ilişkin karşılık tutarlarını Grup bünyesindeki Hukuk Müşavirleri ve Şirket dışı anlaşmalı avukat görüşlerini dikkate alarak söz konusu davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilmesi durumunda ortaya çıkacak yükümlülükleri güvenilir bir biçimde yönetimin en iyi tahminine dayanan olası nakit çıkışları üzerinden belirlemektedir. İlgili bilanço tarihi itibarıyla dava karşılıkları Dipnot 15'de yer almaktadır.

3. Bölümlere göre raporlama

Grup'un petrokimya ve liman hizmetleri olmak üzere iki ana faaliyet konusu bulunmaktadır:

a) Net satışlar

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	4.532.691.950	4.533.431.442
Liman	-	-
Eliminasyon öncesi toplam	4.532.691.950	4.533.431.442
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(101.328)	(795.473)
	4.532.590.622	4.532.635.969

b) Esas faaliyet karı

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	790.332.324	534.604.407
Liman	(17.620.311)	(36.242.038)
Eliminasyon öncesi toplam	772.712.013	498.362.369
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(43.977.410)	6.588.259
	728.734.603	504.950.628

c) Amortisman ve itfa payları

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	(114.922.435)	(113.598.533)
Liman	(65.451.264)	(25.886.955)
Eliminasyon öncesi toplam	(180.373.699)	(139.485.488)
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	63.775.395	25.752.786
	(116.598.304)	(113.732.702)

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. Bölümlere göre raporlama (devamı)

d) Vergi öncesi kar

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	894.667.144	625.075.416
Liman	(69.596.287)	(30.759.953)
Eliminasyon öncesi toplam	825.070.857	594.315.463
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(43.187.613)	(20.488.227)
	781.883.244	573.827.236

e) Net dönem karı

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	755.204.731	616.871.622
Liman	19.670.227	42.825.263
Eliminasyon öncesi toplam	774.874.958	659.696.885
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(43.187.612)	(20.488.227)
	731.687.346	639.208.658

f) Yatırım harcamaları

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Petrokimya	436.861.489	158.240.038
Liman	358.576.053	462.906.710
Eliminasyon öncesi toplam	795.437.542	621.146.748
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(106.962.258)	(46.237.952)
	688.475.284	574.908.796

g) Toplam varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Petrokimya	5.474.315.400	4.845.019.577
Liman	1.449.507.641	977.224.062
Eliminasyon öncesi toplam	6.923.823.041	5.822.243.639
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(655.295.253)	(361.578.311)
	6.268.527.788	5.460.665.328

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. Bölümlere göre raporlama (devamı)

h) Toplam yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Petrokimya	2.334.125.024	1.989.391.513
Liman	1.233.117.523	783.591.534
Eliminasyon öncesi toplam	3.567.242.547	2.772.983.047
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(368.154.785)	(117.701.216)
	3.199.087.762	2.655.281.831

4. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bankalar	1.267.188.405	1.341.536.749
- Yabancı para vadesiz mevduat	10.024.050	6.477.785
- Yabancı para vadeli mevduat	988.870.046	1.106.344.117
- TL vadesiz mevduat	3.620.195	11.158.398
- TL vadeli mevduat	264.674.114	217.556.449
	1.267.188.405	1.341.536.749

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yabancı para vadeli mevduatlar gecelik veya aylık mevduatlardan oluşmaktadır. ABD Doları ve Avro gecelik vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %2,45 ve %1,17'dir. (31 Aralık 2015: ABD Doları - %2,75, Avro - %1,24'dir). ABD Doları aylık vadeli mevduatın ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %3,62'dir (31 Aralık 2015: %2,52).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Türk Lirası vadeli mevduatlar gecelik veya aylık mevduatlardan oluşmakta olup ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı sırasıyla %10,45 ve %11,6'dır (31 Aralık 2015 gecelik %12,55'dir).

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla nakit ve nakit benzerleri üzerinde herhangi bir bloke bulunmamaktadır (31 Aralık 2015 - Yoktur).

Grup'un mevduatlarının bulunduğu bankaların kredi riskleri bağımsız veriler dikkate alınarak değerlendirilmekte olup herhangi önemli bir risk öngörülmemektedir. Nakit ve nakit benzerlerinin gerçeğe uygun değerleri raporlama tarihindeki tahakkuk eden faiz gelirlerini de içeren taşınan değerlerine yaklaştığı öngörülmektedir.

5. Finansal yatırımlar

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
3 aydan uzun vadeli mevduat (*)	-	160.452.259
	-	160.452.259

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

- (*) Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde 50.000.000 Avro karşılığı, 158.880.000TL tutarında aylık %1,72 faiz oranında 3 Haziran 2016 tarihli vadesi olan vadeli mevduatı bulunmaktadır. İlgili tutar kısa vadeli finansal yatırımlar altında gösterilmiştir

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Finansal yatırımlar (devamı)

b) Uzun vadeli finansal yatırımlar

Grup'un satılmaya hazır finansal varlıklarının detayı ve hissedarlık oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Ortaklık oranı (%)	Tutar - TL	Ortaklık oranı (%)	Tutar - TL
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.	9,90	8.910.000	9,90	8.910.000
		8.910.000		8.910.000

Grup'un hakim ortağı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin bağlı ortaklarından SOCAR Turkey Elektrik Yatırımları Holding A.Ş.'nin ("Power Holding") SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.'de ("SOCAR Power") sahip olduğu, SOCAR Power'ın sermayesinin %9,9'una tekabül eden her biri 1 TL (bir Türk Lirası) nominal bedelli toplam 8.910.000 adet payının nominal değer üzerinden (8.910.000 TL) Grup tarafından 26 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar

a) Kısa vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli banka kredileri (*)	461.554.886	308.155.137
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	54.162.544	40.001.436
Faiz tahakkukları	1.477.190	13.394.020
	517.194.620	361.550.593

(*) 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 591.326 TL (31 Aralık 2015 – 9.744.159 TL) tutarındaki krediler ay sonu Sosyal Güvenlik Kurumu ("SGK") ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullanılan gecelik borçlardan ve gümrük işlemleri ile ilgili olarak alınan kredilerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla kısa vadeli banka kredileri ve uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımlarına ilişkin detaylar ve ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	31 Aralık 2016	
			Orijinal tutar	TL utar
Kısa vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	Değişken	LIBOR + 0,75 – 1,25	105.411.332	370.963.560
TL krediler	Sabit	10,20	90.000.000	90.000.000
TL krediler	Faizsiz	-	591.326	591.326
Faiz tahakkukları				144.007
				461.698.893

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2015				
	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Kısa vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	Değişken	Libor + 1,10	51.042.433	148.410.978
TL krediler	Sabit	11,00 - 10,90	150.000.000	150.000.000
TL krediler	Faizsiz	-	9.744.159	9.744.159
Faiz tahakkukları				11.482.937
				319.638.074

31 Aralık 2016				
	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredilerin kısa vadeli kısımları				
ABD Doları krediler	Sabit	4,26	436.803	1.537.197
ABD Doları krediler	Değişken	Libor + 1,70	7.634.702	26.868.046
Avro krediler	Sabit	1,64	1.537.728	5.704.817
Avro krediler	Değişken	Libor + 0,87 - 3,00	5.405.128	20.052.484
Faiz tahakkukları				1.333.183
				55.495.727

31 Aralık 2015				
	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredilerin kısa vadeli kısımları				
ABD Doları krediler	Değişken	Libor + 1,70 - 3,75	9.533.457	27.719.479
Avro krediler	Değişken	Libor + 3,00	3.865.168	12.281.957
Faiz tahakkukları				1.911.083
				41.912.519

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un kullanmış olduğu ABD Doları ve Avro krediler karşılığında vermiş olduğu teminatların detayı Dipnot 15'de açıklanmaktadır. Banka kredilerinin gerçeğe uygun değerleri Dipnot 32'de açıklanmaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar (devamı)

b) Uzun vadeli borçlanmalar

31 Aralık 2016				
	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	Sabit	4,26	42.415.025	149.266.956
ABD Doları krediler	Değişken	LIBOR + 4,67	196.586.647	691.827.728
Avro krediler	Sabit	1,64	18.461.538	68.490.462
Avro krediler	Değişken	LIBOR + 0,73 – 3,00	70.861.538	262.889.222
				1.172.474.368
31 Aralık 2015				
	Faiz türü	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	Değişken	Libor + 1,70 – 4,67	204.221.348	593.793.993
ABD Doları krediler	Sabit	4,26	43.263.332	125.792.463
Avro krediler	Değişken	Libor + 0,87 – 3,00	41.266.667	131.128.960
Avro krediler	Sabit	1,64	20.000.000	63.552.000
				914.267.416

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle uzun vadeli banka kredilerin anapara geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Orijinal para birimi (ABD Doları)	TL karşılığı	Orijinal para birimi (ABD Doları)	TL karşılığı
1-2 yıl arası	27.139.078	95.507.843	8.483.008	24.665.194
2-3 yıl arası	10.448.871	36.771.667	27.139.078	78.909.583
3-4 yıl arası	11.431.805	40.230.808	10.448.871	30.381.137
4-5 yıl arası	16.149.884	56.834.672	11.431.805	33.239.116
5 yıl ve üzeri	173.832.034	611.749.694	189.981.918	552.391.426
Toplam	239.001.672	841.094.684	247.484.680	719.586.456

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Orijinal para birimi (Avro)	TL karşılığı	Orijinal para birimi (Avro)	TL karşılığı
1-2 yıl arası	14.395.513	53.405.914	6.943.590	22.063.952
2-3 yıl arası	14.395.513	53.405.914	10.020.513	31.841.182
3-4 yıl arası	14.395.513	53.405.914	10.020.513	31.841.182
4-5 yıl arası	14.395.513	53.405.914	10.020.513	31.841.182
5 yıl ve üzeri	31.741.024	117.756.028	24.261.538	77.093.462
Toplam	89.323.076	331.379.684	61.266.667	194.680.960

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle finansal borçlanmalarına ilişkin bir finansal rasyo yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar

a) İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar	690.291.096	565.969.138
Şüpheli ticari alacak karşılığı (-)	(15.819.607)	(14.544.081)
	674.471.489	551.425.057

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan kısa vadeli ticari alacaklar için hesaplanan tahakkuk etmemiş vade farkı için kullanılan ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranları sırasıyla %16,17 %5,39 ve %4,88'dur (31 Aralık 2015 - TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan ticari alacaklar için sırasıyla %11,91 %5,21 ve %5,04'tür).

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ticari alacakların vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadesi geçen alacaklar	16.203.086	9.198.511
0 - 30 gün vadeli	326.609.470	236.226.997
31 - 60 gün vadeli	137.770.278	115.299.387
61 - 90 gün vadeli	97.536.981	98.795.660
91 gün ve üzeri vadeli	96.351.674	91.904.502
	674.471.489	551.425.057

Grup'un kredi riski ile ilgili diğer açıklamaları Dipnot 33'de yapılmaktadır. Grup'un geniş ve dağılmış müşteri portföyünden dolayı, ticari alacaklarının konsantrasyon riski sınırlıdır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm satışlar için müşterilerden olan ticari alacaklarının tamamı üzerinden %100'ü kadar teminat istemektedir. Grup'un ticari alacaklarını tahsil etmedeki geçmiş deneyimi göz önünde bulundurularak gerekli karşılık ayrılmıştır. Bu nedenle yönetim, tespit edilmiş ve karşılık ayrılmış olan şüpheli alacakların dışında herhangi bir ek şüpheli alacak riskinin Grup'un ticari alacaklarında yer almadığına inanmaktadır. Ticari alacakların ortalama vade süresi 47 gündür (31 Aralık 2015 – 44).

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Grup'un alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yurtiçi ve yurtdışı müşterilerden toplam 964.923.454 TL (31 Aralık 2015 – 1.024.533.662 TL) tutarında teminat mektubu, ipotek, doğrudan sipariş ve tahsilat sistemi ("DSTS"), poliçe ve akreditif kapsamında banka teminatı bulunmaktadır (Dipnot 15).

Şüpheli ticari alacak karşılığının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	(14.544.081)	(13.532.966)
Dönem içerisinde ayrılan karşılık (Dipnot 26)	(1.275.526)	(1.341.985)
Konusu kalmayan karşılıklar	-	330.870
31 Aralık	(15.819.607)	(14.544.081)

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

b) Kısa vadeli diğer ticari borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari borçlar, net	1.080.083.029	1.099.415.327
Gider tahakkukları (*)	5.195.490	6.253.659
	1.085.278.519	1.105.668.986

(*) Kısa vadeli ticari borçların 702.494.286 TL'si Nafta alımlarından kaynaklı bankalara olan akreditif borçlarından oluşmaktadır. Akreditif işlemlerinin ortalama vadesi 108 gün olup, raporlama tarihi itibarıyla söz konusu akreditifli borçlara ilişkin etkin faiz yöntemi uyarınca tahakkuk eden komisyon giderlerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2015 - 837.790.691 TL ve ortalama vade 296 gün).

Akreditif dışı borçların ortalama vadesi 17 gündür (31 Aralık 2015 - 29 gün). 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan kısa vadeli ticari borçlar için hesaplanan tahakkuk etmemiş finansal gider için kullanılan ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranları sırasıyla %13,68, %5,25 ve %4,13'dir (31 Aralık 2015 - TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan ticari borçlar için sırasıyla %13,93, %3,38'dir).

8. Diğer alacaklar ve borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a) Kısa vadeli diğer alacaklar		
Liman işletme sözleşmesi kapsamında alacaklar	7.270.342	3.764.943
Kredi faizi teşvik tahakkuku	1.868.259	1.647.621
Diğer	9.399.881	2.031.372
	18.538.482	7.443.936
Şüpheli diğer alacak karşılığı	(2.067.122)	(933.608)
	16.471.360	6.510.328

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Diğer alacaklar ve borçlar (devamı)

Şüpheli diğer alacak karşılığının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	(933.608)	(933.608)
Dönem içerisinde ayrılan karşılık (Dipnot 26)	(1.133.514)	-
31 Aralık	(2.067.122)	(933.608)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
b) Kısa vadeli diğer borçlar		
Alınan depozito ve teminatlar	10.447.190	2.193.874
Diğer	1.836.356	1.823.334
	12.283.546	4.017.208

9. Türev finansal araçlar

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle türev finansal araçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
Nakit akış riskinden korunma amaçlı	7.466.471	(9.459.385)	1.646.432	(11.008.960)
	7.466.471	(9.459.385)	1.646.432	(11.008.960)

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Nominal kontrat tutarı (TL)	Gerçeğe uygun değeri (TL)	Nominal kontrat tutarı (TL)	Nominal kontrat tutarı (TL)	Gerçeğe uygun değeri (TL)	Nominal kontrat tutarı (TL)
		Varlık (Yükümlülük)		Varlık (Yükümlülük)		
Yabancı para forward işlemleri	18.549.500	928.319	-	257.067.840	1.646.432	(659.638)
Yabancı para opsiyon işlemleri	285.055.203	28.505	(432.006)	-	-	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	23.376.286	3.364.044	-	149.529.817	-	(10.349.322)
Emtia swap sözleşmesi	17.332.907	3.145.603	-	-	-	-
Faiz oranı swap işlemleri	12.672.105	-	(9.027.379)	-	-	-
	356.986.001	7.466.471	(9.459.385)	406.597.657	1.646.432	(11.008.960)

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı) (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

9. Türev araçlar (devamı)

Grup'un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren türev finansal araçları nakit akış riskinden korunma amaçlı işlemler olarak muhasebeleştirilmektedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vadeli mal alım - satım işlemleri, Petkim'in fiyat riskine maruz kalan Nafta stoklarının ilişkin olup, 9.500 ton Nafta alımı için yapılmıştır. Vadeleri Mart 2017'ye kadar değişen ve nominal kontrat tutarı 23.376.286 TL olan vadeli mal alım – satım kontratlarının gerçeğe uygun değeri ertelenmiş vergi etkisi hariç 3.145.603 TL'dir ve diğer kapsamlı gelir tablosunda nakit akış riskinden korunma fonunda muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2015: (10.349.322 TL).

Grup'un değişken faizli ve yabancı para cinsinden banka kredisinin önümüzdeki dönemlerde oluşacak faiz giderlerini sabitlemek amacıyla yapmış olduğu faiz swap türev kontratı bulunmaktadır. Bu kontratın vadeleri değişken faizli banka kredisi faiz ödeme vadeleri ile eşleştirilerek türev araçların gerçeğe uygun değer değişimleri diğer kapsamlı gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un satış fiyatları müşteri kontrat ve siparişlerine bağlı olarak TL, ABD Doları veya Avro olarak belirlenmektedir. Grup'un ana hammadde alım fiyatları ABD doları bazlı olduğu için ABD Doları kurundaki değişimler satış fiyatlarına yansıtılmaktadır. Grup, 2016 yılı içerisinde 5.000.000 AVRO tutarında alacağına ilişkin, kur değişiminden kaynaklı nakit akış riskinden korunmak amacıyla yabancı para forward işlemi kontratı imzalamıştır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 928.319 TL tutarındaki gerçeğe uygun değeri ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş olarak kapsamlı gelir tablosu altındaki nakit akış riskinden korunma fonunda muhasebeleştirilmiştir. (31 Aralık 2015 – 986.794 TL). Söz konusu forward kontratlarının vade ve koşulları yapılacak Avro satışların vade ve koşulları ile eşleşmektedir. Dolayısıyla finansal riskten korunma işleminin tam etkin olduğu değerlendirilmekte ve finansal riskten korunma muhasebesi uyarınca satış gerçekleştirilene kadar söz konusu türev işleminin nakit akımı riskinden korunma amaçlı türev işlemi olması sebebiyle diğer kapsamlı gelir/gider tablosunda takip edilmektedir.

10. Stoklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlk madde ve malzeme	131.205.558	112.685.870
Yarı mamuller	151.387.512	94.789.137
Mamuller	155.419.561	90.622.291
Ticari mallar	16.287.036	19.207.550
Yoldaki mallar	107.705.559	33.907.481
Diğer stoklar	43.327.421	24.342.685
	605.332.647	375.555.014
Eksi: Değer düşüklüğü karşılığı	(998.814)	(12.046.150)
	604.333.833	363.508.864

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri için stok değer düşüklüğü karşılığı hareketi aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	(12.046.150)	(27.379.753)
Dönem içerisinde ayrılan	(998.814)	(12.046.150)
Dönem içerisinde gerçekleşenler	12.046.150	27.379.753
31 Aralık	(998.814)	(12.046.150)

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Stoklar (devamı)

Stok değer düşüklüğü karşılığının stok grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yarı mamuller	(555.245)	(10.041.552)
Mamuller	-	(1.150.298)
Ticari mallar	(173.195)	(583.877)
Diğer stoklar	(270.374)	(270.423)
	(998.814)	(12.046.150)

Stok değer düşüklüğü, esas olarak stokların net gerçekleşebilir değer ölçümlerinden oluşmaktadır. Net gerçekleşebilir değer sonucu değer düşüklüğü oluşmasının ana nedeni ana hammadde girdilerinden petrol yan ürünü olan naftanın fiyatlarındaki değişimin etkisiyle Grup'un bazı yeni yatırımları sonucu üretilen ürünlerin satış fiyatlarının, maliyetlerin altında gerçekleşmesidir.

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	928.881.678	1.469.935
	928.881.678	1.469.935

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	İlaveler	Transferler (*)	31 Aralık 2016
Maliyet:				
Arazi ve arsalar (**)	1.469.935	-	-	1.469.935
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	-	-	468.609.013	468.609.013
Binalar	-	-	41.129.754	41.129.754
Makine, tesis ve cihazlar	-	-	26.927.312	26.927.312
Yapılmakta olan yatırımlar	-	-	392.278.311	392.278.311
	1.469.935	-	928.944.390	930.414.325
Birikmiş amortisman:				
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	-	(1.334.308)	-	(1.334.308)
Binalar	-	(107.109)	-	(107.109)
Makine, tesis ve cihazlar	-	(91.230)	-	(91.230)
	-	(1.532.647)	-	(1.532.647)
Net defter değeri	1.469.935			928.881.678

(*) 2016 yılı içerisinde 928.944.390 TL tutarındaki yatırım amaçlı gayrimenkul, maddi duran varlıklardan transfer olmuştur (Dipnot 12) (31 Aralık 2015 – 8.177). Grup, bağlı ortaklıklarından Petlim tarafından geliştirilmekte olan konteyner limanının APM Terminalleri Liman İşletmeciliği A.Ş. (APM Terminalleri) tarafından işletilmesine yönelik, APMT BV. ve APM Terminalleri ile 22 Şubat 2013 tarihinde bir işletme anlaşması imzalamıştır. 2016 yılı içinde maddi duran varlıklar hesaplarındaki yapılmakta olan yatırımlar altında takip edilen Petlim'in liman yatırımlarına ilişkin Faz 1 kısmı Aralık 2016 içinde devreye alınması sonucu yatırım amaçlı gayrimenkullere transfer edilmiştir.

(**) Star Rafineri A.Ş. ("STAR")'ye mülkiyeti Grup'a ait olan yatırım amaçlı gayrimenkuller içinde yer alan, Aliğa İlçesi'nde bulunan toplam 1.969.478,40 m²'lik arazi üzerinden yıllık 4.630.057 ABD Doları bedel 2014 yılında 30 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmiştir. Üst hakkı bedeli, her yıl Libor+%1 oranında artırılabilmektedir ve 2016 yılı itibarıyla yıllık kira bedeli 4.807.957 ABD dolarıdır. Air Liquide Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye mülkiyeti Grup'a ait olan 11.017,36 m²'lik arazi üzerinden 30 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmiştir.

Söz konusu arazi ile ilgili olarak Grup'un ana ortağı olan Socar Turkey Enerji A.Ş. tarafından, SPK tarafından yetkilendirilmiş bir gayrimenkul değerlendirme şirketine 2013 Ocak ayı içerisinde hazırlanan değerlendirme raporuna göre ilgili arsanın değeri yaklaşık olarak 378.125.000 TL olarak tespit edilmiştir. Söz konusu arsa ile ilgili değer artışı, arsanın imar planı değişikliğinin onaylanması ve Star Rafineri A.Ş. tarafından arazinin

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

yatırım yapılabilecek düzeye getirilmesi amacıyla gerçekleştirilen yatırımlardan kaynaklanmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlık ve ilgili birikmiş amortismanlarının hareketi aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2016
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	13.522.050	-	-	-	13.522.050
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	113.957.571	-	1.768.971	-	115.726.542
Binalar	171.618.043	-	-	-	171.618.043
Makine, tesis ve cihazlar	6.436.255.729	-	142.233.057	(17.683.298)	6.560.805.488
Taşıt araçları	12.319.269	-	1.418.840	(1.225.011)	12.513.098
Döşeme ve demirbaşlar	74.702.806	-	17.417.764	(555.166)	91.565.404
Diğer maddi duran varlıklar	996.152	-	-	-	996.152
Özel maliyetler	581.831	-	89.572	-	671.403
Yapılmakta olan yatırımlar	987.285.985	688.475.284	(1.098.804.600)	(2.667.127)	574.289.542
	7.811.239.436	688.475.284	(935.876.396)	(22.130.602)	7.541.707.722
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(85.089.479)	(2.725.350)	-	-	(87.814.829)
Binalar	(99.181.426)	(3.740.351)	-	-	(102.921.777)
Makine, tesis ve cihazlar	(5.281.270.613)	(109.668.482)	-	17.238.423	(5.373.700.672)
Taşıt araçları	(9.909.746)	(853.914)	-	1.115.531	(9.648.129)
Döşeme ve demirbaşlar	(57.753.151)	(4.980.749)	-	546.437	(62.187.463)
Diğer maddi duran varlıklar	(996.152)	-	-	-	(996.152)
Özel maliyetler	(404.795)	(184.499)	-	-	(589.294)
	(5.534.605.362)	(122.153.345)	-	18.900.391	(5.637.858.316)
Net defter değeri	2.276.634.074				1.903.849.406
	31 Aralık 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	13.208.763	321.464	(8.177)	-	13.522.050
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	108.396.415	-	5.561.156	-	113.957.571
Binalar	169.032.795	-	2.585.248	-	171.618.043
Makine, tesis ve cihazlar	6.381.145.390	-	55.110.339	-	6.436.255.729
Taşıt araçları	10.576.693	-	1.771.691	(29.115)	12.319.269
Döşeme ve demirbaşlar	67.789.913	-	6.939.741	(26.848)	74.702.806
Diğer maddi duran varlıklar	996.152	-	-	-	996.152
Özel maliyetler	581.831	-	-	-	581.831
Yapılmakta olan yatırımlar	488.649.086	574.587.332	(75.762.598)	(187.835)	987.285.985
	7.240.377.038	574.908.796	(3.802.600)	-243.798	7.811.239.436
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(82.575.675)	(2.513.804)	-	-	(85.089.479)
Binalar	(95.524.377)	(3.656.754)	-	(295)	(99.181.426)
Makine, tesis ve cihazlar	(5.179.977.175)	(101.293.438)	-	-	(5.281.270.613)
Taşıt araçları	(9.276.064)	(662.797)	-	29.115	(9.909.746)
Döşeme ve demirbaşlar	(54.532.020)	(3.247.840)	-	26.709	(57.753.151)
Diğer maddi duran varlıklar	(996.152)	-	-	-	(996.152)
Özel maliyetler	(210.852)	(193.943)	-	-	(404.795)
	(5.423.092.315)	(111.568.576)	-	55.529	(5.534.605.362)
Net defter değeri	1.817.284.723				2.276.634.074

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 935.876.396 TL tutarındaki transferlerin (31 Aralık 2015: 3.802.600 TL) 6.932.006 TL tutarındaki kısmı maddi olmayan duran varlıklara (31 Aralık 2015: 3.794.423 TL), 928.944.390 TL tutarındaki kısmı yatırım amaçlı gayrimenkullere transfer edilmiştir (31 Aralık 2015: 8.177) (Dipnot 11 ve 13).

Grup, almış olduğu döviz cinsinden yatırım kredilerini, aynı vade ve koşullardaki yatırım kredileri ile karşılaştırmış ve 121.213.650 TL (31 Aralık 2015 - 55.676.557 TL) tutarındaki aktifleştirilebilir nitelikteki borçlanma maliyetlerini 2016 yılında yatırımları ile ilişkilendirmiştir. Aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetini belirlemek için Grup'un kullandığı oran, uzun vadeli yatırım kredilerinin ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı olan %16,57'dir (31 Aralık 2015 - %15,41).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı) (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda oluşan 122.153.345 TL'lik (31 Aralık 2015 - 111.568.576 TL) amortisman tutarının, 97.320.770 TL'lik (31 Aralık 2015 - 90.846.512 TL) kısmı satışların maliyetinde, 6.992.975 TL'lik (31 Aralık 2015 - 8.554.895 TL) kısmı çalışmayan kısım giderlerinde, 9.948.694 TL'lik (31 Aralık 2015 - 5.153.090 TL) kısmı stoklarda, 6.371.129 TL'lik (31 Aralık 2015 - 6.276.974 TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 772.786 TL'lik (31 Aralık 2015 - 492.489 TL) kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde, 746.992 TL'lik (31 Aralık 2015 - 244.616 TL) kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde yer almaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla makine, tesis ve cihazlara girişlerin önemli bir kısmı 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla devam etmekte olan yatırımlar içerisinde sınıflandırılan ve 2016 yılı içerisinde tamamlanan mevcut üretim ünitelerinin ve makinelerin modernizasyonu ile ilgili olup söz konusu yatırımlar ile Grup yönetimi, verimliliği ve çevresel uyumluluğu artırmayı planlamaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla devam etmekte olan yatırımlar da önceki yıllarla benzer vasıflara sahiptir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla elde edilen herhangi bir varlık bulunmamaktadır. (31 Aralık 2015: Yoktur)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Petkim Limancılık Ticaret A.Ş.'ye ait arazi üzerinde 20 Kasım 2015 tarihinde 350 milyon ABD Doları tutarında Akbank T.A.Ş. lehine 1. derece ipotek tesis edilmiştir (31 Aralık 2015: 350 milyon ABD Doları). Petkim'e ait arazi üzerinde 50 milyon ABD Doları tutarında Socar Turkey Enerji A.Ş lehine 1.derece ipotek tesis edilmiştir (31 Aralık 2015: 50 milyon ABD Doları).

13. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerindeki maddi olmayan duran varlıklara ilişkin hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2016
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	28.703.310	-	932.139	-	29.635.449
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	1.567.320	-	5.999.867	-	7.567.187
	30.270.630	-	6.932.006	-	37.202.636
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(11.825.758)	(2.064.634)	-	-	(13.890.392)
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	(117.203)	(796.371)	-	-	(913.574)
	(11.942.961)	(2.861.005)	-	-	(14.803.966)
Net defter değeri	18.327.669				22.398.670
	31 Aralık 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	26.476.207	-	2.227.103	-	28.703.310
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	-	-	1.567.320	-	1.567.320
	26.476.207	-	3.794.423	-	30.270.630
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(9.778.835)	(2.046.923)	-	-	(11.825.758)
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	-	(117.203)	-	-	(117.203)
	(9.778.835)	(2.164.126)	-	-	(11.942.961)
Net defter değeri	16.697.372				18.327.669

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

13. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2016 itibariyle, maddi olmayan duran varlıklar üzerinde ipotek bulunmamaktadır (31 Aralık 2015 – Yoktur).

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda oluşan 2.861.005 TL tutarındaki (31 Aralık 2015 - 2.164.126 TL) itfa paylarının 1.149.033 TL'lik kısmı satışların maliyetinde (31 Aralık 2015 - 568.567 TL), 139.854 TL'lik kısmı araştırma ve geliştirme giderlerinde (31 Aralık 2015 - 59.177 TL), 1.572.118 TL'lik (31 Aralık 2015 - 1.536.382 TL) kısmı ise genel yönetim giderlerinde yer almaktadır.

14. Devlet teşvik ve yardımları

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle Devlet teşvik ve yardımları, yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları kapsamında TÜBİTAK'tan alınan toplam 1.732.189 TL (31 Aralık 2015: 1.539.637TL) tutarındaki teşvik ve yardımları içermektedir ve 2016 yılı içerisinde alınan 192.552 TL tutarındaki yardım (31 Aralık 2015: 132.275 TL) gelir tablosunda gösterilmiştir.

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a) Kısa vadeli borç karşılıkları:		
Dava karşılıkları	1.383.579	942.746
	1.383.579	942.746

Dava karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	942.746	1.986.226
Dönem içerisinde ayrılan	492.319	10.537
Dönem içerisinde ödenen	(51.486)	(1.054.017)
31 Aralık	1.383.579	942.746

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibariyle alınan teminatların detayı aşağıda verilmiştir.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
b) Alınan teminatlar:		
DSTS kapsamında banka teminatları	491.942.679	599.275.848
Müşterilerden alınan banka teminat mektupları	288.961.642	310.208.811
Tedarikçilerden alınan teminat mektupları	183.424.856	167.392.899
Akreditifler	96.013.037	34.957.071
Alacak sigortası	84.503.722	76.290.860
İpotek	2.000.000	2.000.000
Alınan poliçeler	1.502.374	1.000.000
Alınan çekler	-	801.072
	1.148.348.310	1.191.926.561

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibarıyla alınan teminatların para birimi cinsinden dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Orijinal tutar	TL Tutar	Orijinal tutar	TL Tutar
Türk Lirası	-	632.430.106	-	739.630.915
ABD Doları	90.936.709	320.024.466	97.758.658	284.243.074
Avro	52.802.970	195.893.738	52.860.611	167.969.878
Japon Yeni	-	-	1.737.553	41.837
İngiliz Sterlini	-	-	9.500	40.857
		1.148.348.310		1.191.926.561

31 Aralık 2016   **31 Aralık 2015**

c) Verilen teminatlar:

Verilen teminat mektupları	758.698.549	438.767.502
	758.698.549	438.767.502

Grup tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek ("TRİ")'ler:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	758.698.549	438.767.502
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı(*)	691.827.728	571.595.334
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	175.960.000	120.665.400
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı		
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii. C Maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	1.626.486.277	1.131.028.236

(*) Şirket'in %70 oranında pay sahibi olduğu Petlim Limacılık Ticaret A.Ş., yürüttüğü konteyner limanı projesi kapsamında, dış kaynak ihtiyacı için, Akbank T.A.Ş. ile 25 Mayıs 2015 tarihinde, ilk 3 yılı geri ödemesiz 13 yıl vadeli, 212 milyon ABD Doları tutarında proje finansmanı kredisi sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu kredi sözleşmesi ile Petkim kredi geri ödemesini garanti etmiş olup ayrıca Grup'un bünyesindeki Petlim Limacılık Ticaret A.Ş.'ye ait %70 oranındaki, 105 milyon TL hisse senedi rehin verilmiştir. Proje'nin faaliyet dönemi içinde geçerli olacak finansal rasyo yükümlülükleri bulunmaktadır. 20 Kasım 2015 tarihinde Petkim tarafından Petlim'e 5.650.000 TL bedelle satılan arazi üzerinde 350 milyon USD tutarında bir ipotek tesis edilmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibariyle verilen teminat, rehin ve ipoteklerin önemli kurumlar bazında detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bankalara verilen ipotekler	867.787.728	692.260.734
Bankalara verilen teminatlar	585.141.407	277.805.781
Gümrük müdürlükleri	50.099.000	46.664.800
Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	8.478.465	8.478.465
EPDK	5.600.000	5.600.000
Diğer	109.379.677	100.218.456
	1.626.486.277	1.131.028.236

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibariyle verilen teminatların para birimi cinsinden dağılımı aşağıdaki gibidir:

Döviz cinsi	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Orijinal tutar	Tutar - TL	Orijinal tutar	Tutar - TL
ABD Doları	395.755.252	1.392.741.883	318.093.104	924.887.510
Avro	50.000.000	185.495.000	50.627.045	160.872.500
TL	-	48.249.394	-	45.268.226
		1.626.486.277		1.131.028.236

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle Grup'un konsolide finansal tablolarında yer almayan, iptal edilemez nitelikte operasyonel kiralama sözleşmeleri kapsamında gelecek dönemlerde oluşması beklenen kira gelirlerine ve giderlerine ilişkin yıllık gelir/gider planları ve tutarları (iskonto edilmemiş) aşağıdaki gibidir:

Operasyonel kiralama gelirleri	2016	2015
İlk 5 içinde	313.956.394	199.203.971
5-10 yıl arası	905.531.484	607.145.186
10 yıl ve üzeri	1.926.964.074	1.739.653.261
Toplam	3.146.451.952	2.546.002.418
Operasyonel kiralama giderleri	2016	2015
1 yıl içinde	12.878.087	12.878.087
1-5 yıl arası	4.292.695	17.170.782
Toplam	17.170.782	30.048.869

Grup, STAR ile 30 Aralık 2014 tarihinde, 1 Aralık 2014 ile 30 Nisan 2018 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, nafta tankı için operasyonel kiralama sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşme kapsamında STAR sahibi olduğu nafta tanklarını Grup'a toplam süre boyunca indirgenmiş 44.000.129 TL + KDV tutarında kiralamıştır. STAR ilgili kiralama işleminin rayiç bedelini belirlenmesi için kiralama dönemi içerisinde tankların kullanım hakkı değerine ilişkin bağımsız bir firmadan değerlendirme raporu temin etmiş ve bunu Grup'a yollamıştır. Bu değerlendirme raporunda 1 Aralık 2014 – 30 Nisan 2018 tarihleri arasında tankların yaratacağı net kira getirilerinin bugünkü değerinin 40.000.000 TL ile 45.000.000 TL aralığında olacağı tespit edilmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup, kendi arazisi üzerinde yapılması planlanan yeni genel müdürlük binası yapımı için bir gayrimenkul şirketi ile inşaat sözleşmesi imzalamıştır. 2016 yılı içerisinde işbu sözleşme ve yapılan diğer ek protokoller kapsamında gayrimenkul geliştirme şirketine 11 milyon ABD Doları tutarında avans ödemesi yapılmış ancak yapımına başlanan inşaat tamamlanmamıştır. Şirket'in 15 Aralık 2016 tarihinde yapmış olduğu Yönetim Kurulu toplantısında almış olduğu karara istinaden söz konusu gayrimenkul şirketinin inşaat sözleşmesinde yer alan taahhütlerini zamanında yerine getirmemiş olmasından dolayı sözleşmenin fesih edilmesine karar verilmiş ve 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla uzun vadeli peşin ödenmiş giderler altında sunulan 11 milyon ABD Doları tutarındaki verilen avanslara ilişkin değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır (Not 19).

Söz konusu genel müdürlük inşaatının ne şekilde tamamlanacağı ve Şirket kayıtlarına dahil olacağı, bu rapor tarihi itibarıyla belirsiz olup inşaat projesinin tamamlanmasına yönelik alternatif değerlendirmeler neticesinde belli olacaktır.

16. Taahhütler

Grup, hammadde arz güvenliğini sağlamak ve maliyetlerini azaltmak amacıyla ana hissedarı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ana hissedarı olduğu STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim yarımadasında kuracağı STAR Rafinerisinden 20 yıl süreyle, 270.000 ton karışık kesilen ve yıllık yaklaşık 1.600.000 tona kadar nafta alınması yönünde 25 Temmuz 2014 tarihinde bir sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme aynı tarihte KAP'ta açıklanmıştır. Ayrıca söz konusu tarihte STAR Rafineri A.Ş. ile işbirliği anlaşması imzalanmış olup bu anlaşma ile Grup, STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim Yarımadası'nda kuracağı STAR Rafinerisi A.Ş.'ye 20 yıl süreyle buhar satışı yapacak, katı ve tehlikeli atık bertarafı, geçici görevle işçi tedariki ve güvenlik hizmeti sağlayacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
i) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:		
Kıdeme teşvik primi karşılığı	2.617.402	3.027.856
Performans primi karşılığı (*)	-	10.000.000
	2.617.402	13.027.856
ii) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:		
Kıdem tazminatı karşılığı	79.216.848	78.796.553
Kullanılmayan izin karşılığı	8.867.379	7.686.675
Kıdeme teşvik primi karşılığı	3.224.095	2.643.707
	91.308.322	89.126.935

(*) 2015 sene sonunda personel performans prim karşılığı çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli karşılıklar hesap grubunda gösterilmiştir ve 2016 yılı içinde ödenmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 9.524.380 TL tutarındaki personele ödenecek performans primi Şubat 2017 içinde fiili ödemesinin gerçekleşmiş olması nedeniyle çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar hesabı altında tahakkuk edilmiştir (Dipnot 20).

Kullanılmayan izin karşılığı

Kullanılmayan izin karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	7.686.675	6.547.365
Dönem içerisindeki değişim, net	1.180.704	1.139.310
	8.867.379	7.686.675

Performans primi karşılığı

Prim karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	10.000.000	-
Dönem içerisindeki ödemeler	(7.331.766)	-
Dönem içerisinde ayrılan/(konusu kalmayan),net	(2.668.234)	10.000.000
	-	10.000.000

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için brüt bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 4.297,21 TL (31 Aralık 2015 - 3.828,37 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Net iskonto oranı (%)	3,61	3,80
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	100,00	100,00

Temel varsayım, her hizmet yılı için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı, enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ilan edildiğinden 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426,16 TL (1 Ocak 2016 - 4.092,53 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	78.796.553	69.911.457
Faiz maliyeti	7.091.690	2.656.636
Aktüeryal kayıp	1.283.136	10.549.840
Hizmet maliyeti	5.965.556	3.146.581
Dönem içerisindeki ödemeler	(13.920.087)	(7.467.961)
31 Aralık	79.216.848	78.796.553

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Duyarlılık analizi	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış
Oran	%4,61	%2,61	%4,80	%2,80
Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim	(4.641.699)	5.818.827	(2.941.096)	3.583.922

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığı

Grup'un insan kaynakları politikaları kapsamında belli kıdem seviyelerinde çalışanlarına "Kıdeme teşvik primi" adı altında sağlanan fayda bulunmaktadır.

Kıdeme teşvik primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla Grup'un çalışanlarına sağladığı bir tür faydadır. Kapsam içi personel için 5 yıllık kıdeme ulaşan çalışanlara 40 gün, 10 yıllık kıdemi ulaşanlara 50 gün, 15 yıllık kıdeme ulaşanlara 65 gün, 20 yıllık kıdeme ulaşanlara 80 gün, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Kapsam dışı personel içinse, hak etmekte oldukları kıdem dilimleri için, 5 yıllık kıdemi olanlara 40 gün, 10 yıllık kıdemi olanlara 50 gün, 15 yıllık kıdemi olanlara 65 gün, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 gün, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Kıdeme Teşvik Primi karşılığı, çalışanların bu prime hak kazanması halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	5.671.563	5.648.537
Faiz maliyeti	510.441	214.644
Hizmet maliyeti	4.174.975	4.492.288
Dönem içerisindeki ödemeler	(4.515.482)	(4.683.906)
31 Aralık	5.841.497	5.671.563

18. Ertelenmiş gelirler

a) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan sipariş avansları	28.820.322	18.740.926
Gelecek aylara ait gelirler (*)	6.126.429	3.184.151
	34.946.751	21.925.077

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Ertelenmiş gelirler (devamı)

b) Uzun vadeli ertelenmiş gelirler:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Gelecek yıllara ait gelirler (*)	120.807.592	54.794.114
	120.807.592	54.794.114

(*) Petkim tesisleri içerisinde Şirket'in bağlı ortaklıklarından Petlim tarafından yapılmakta olan konteyner limanının APM Terminalleri tarafından işletilmesine yönelik, APMT BV. ve APM Terminalleri ile 22 Şubat 2013 tarihinde bir işletme anlaşması imzalanmıştır. Anlaşma kapsamında Petlim tarafından geliştirilen projelerin işletmesi 28 yıl boyunca APM Terminalleri tarafından gerçekleştirilecektir. Grup'a APM Terminalleri tarafından işletme haklarının devri kapsamında elde edile 5.095.741 TL'si kısa vadeli ertelenmiş gelirler ve 119.749.903 TL'si uzun vadeli ertelenmiş gelirler işletme dönemi boyunca doğrusal yöntemle gelir yazılacaktır.

19. Peşin ödenmiş giderler

a) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen stok sipariş avansları	587.442	20.311.017
Gümrük işlemleri için verilen avanslar	3.599.354	10.201.986
Peşin ödenen kira, sigorta ve diğer giderler	14.850.908	8.956.615
	19.037.704	39.469.618

b) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen maddi duran varlık avansları (*)	76.651.061	77.713.952
Gümrük işlemleri için verilen avanslar	12.772.125	12.772.125
Peşin ödenen kira, sigorta ve diğer giderler	2.131.361	2.218.840
	91.554.547	92.704.917
Şüpheli verilen avans karşılığı (**)	(31.807.000)	-
	59.747.547	92.704.917

(*) Verilen maddi duran varlık avanslarını oluşturan tutarın büyük bir bölümü Rüzgar Enerji Santrali Projesi kapsamında verilmiştir.

(**) Aralık 2016'da Grup'un Not 15'te detayları açıklanan inşaat sözleşmesi uyarınca yapılmakta olan tamamlanmamış genel müdürlük binası inşaatı kapsamında verilen 31.807.000 TL tutarında avans bulunmaktadır. İcra takibi başlatılan firmaya verilen avansa değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Personele borçlar	10.873.080	8.220.279
Personel prim tahakkukları (Dipnot 17)	9.524.380	-
Sosyal güvenlik prim borçları	5.032.032	4.622.508
	25.429.492	12.842.787

21. Diğer varlık ve yükümlülükler

i) Diğer varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a) Diğer dönen varlıklar:		
Devreden katma değer vergisi ("KDV")	42.714.395	33.899.334
Diğer	1.062.999	1.197.141
	43.777.394	35.096.475

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
b) Diğer duran varlıklar:		
Devreden katma değer vergisi ("KDV") (*)	-	26.660.801
Fabrika yedekleri	12.110.315	12.539.243
Diğer	122.039	122.284
	12.232.354	39.322.328

ii) Diğer yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:		
Ödenecek vergi, harç ve diğer kesintiler	7.277.511	6.136.077
Diğer	699.008	359.334
	7.976.519	6.495.411

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özsermaye

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Grup:	Hissedar:	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
		Pay tutarı	Ortaklık payı (%)	Pay tutarı	Ortaklık payı (%)
A	Socar Turkey Petrokimya A.Ş.	765.000.000	51,00	765.000.000	51,00
A	Halka açık kısım (*)	735.000.000	49,00	655.176.478	43,68
A	SOCAR Turkey Enerji A.Ş.	-	-	79.823.522	5,32
C	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0,01	-	0,01	-
	Ödenmiş sermaye	1.500.000.000	100	1.500.000.000	100
	Sermaye düzeltmesi farkları	238.988.496		238.988.496	
	Toplam sermaye	1.738.988.496		1.738.988.496	

(*) Socar Turkey Enerji A.Ş.'nin %1,32'ye denk gelen 19.823.521,64 adet payı vardır (Aralık 2015: %2,75'e denk gelen 41.278.401,47 adet payı vardır).

Sermaye düzeltmesi farkları, ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirket'in 8 Aralık 2015 tarihli yönetim kurulu kararı ile 4.000.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde, çıkarılmış sermayesinin %50 nispetinde artırılarak 1.000.000.000 TL'den 1.500.000.000 TL'ye çıkarılmıştır. Sermaye artışının 247.863.787 TL'si sermaye düzeltmesi olumlu farklarından, 252.136.213 TL'si özel fonlardan sermaye hesabına aktarılmıştır. Arttırılan 500.000.000 TL'lik sermayeyi temsilen ihraç edilecek, 6.Tertip, A Grubu, nama yazılı hisse senetlerinin, pay sahiplerine usulüne uygun şekilde dağıtılmıştır. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 149.999.999.999 adet A grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır (31 Aralık 2015 - her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 149.999.999.999 adet A grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedi).

Şirket sermayesi, tamamı nama (31 Aralık 2015 - tamamı nama) paylardan oluşmaktadır.

Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubuna seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

- C grubu hisseye tanınan imtiyazları etkileyecek ana sözleşme değişiklikleri,
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi,
- Ana sözleşmenin 31'nci maddesinde yer alan selahiyetnamenin şeklinin belirlenmesi,
- Şirket'in sahibi olduğu herhangi bir fabrikanın kapasitesinde en az %10'luk bir azaltımı öngören kararlar,
- Şirket'in yeni bir şirket veya ortaklık kurması, satın alması, kurulu bulunanlara ortak olması ve/veya bunlarla birleşmesi, bölünmesi, nevi değişikliği, feshi ve tasfiyesi.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özsermaye (devamı)

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Şirket'in kar payı dağıtım politikasını II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne uygun olarak aşağıdaki şekilde belirlemiştir:

- 2013 ve izleyen yıllara ilişkin kâr dağıtım politikası olarak; Şirket, orta ve uzun vadeli stratejileri, yatırım ve finansal planları ile piyasa koşulları ve ekonomideki gelişmeleri de göz önünde bulundurarak hissedarlarına azami oranda nakit kâr payı dağıtılmasını prensip olarak benimsemiştir.
- Şirket Esas Sözleşmesinin 37. maddesine uygun olarak kar payı avansı dağıtabilir.
- İlgili tebliğlere uygun olarak dağıtılabilecek kâr oluşması durumunda; Sermaye Piyasası Kurulu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Şirketin yıllık dağıtılabilecek kârının %50'sinden az olmamak üzere Yönetim Kurulu'nca alınacak nakit ve/veya pay şeklinde ve/veya taksitle kâr dağıtım kararı, Genel Kurul'un onayına sunulacaktır ve dağıtım yasal süreler içerisinde tamamlanacaktır.
- Şirket Esas Sözleşmesine göre birinci temettünün dağıtımından sonra kalandan, dağıtılabilecek kârın %0.1'ini geçmemek üzere Genel Kurul tarafından belirlenecek bir miktar, Yönetim Kurulu Üyelerine kâr payı olarak dağıtılır.
- Kâr dağıtım politikasının uygulamasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaati arasında tutarlı bir politika izlenir.
- Kâr payının, pay sahiplerine hangi tarihte verileceği Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından hükme bağlanır. Kâr payı ödemeleri yasal süre içinde gerçekleştirilir. Diğer dağıtım yöntemlerinde ise SPK'nın ilgili mevzuat, tebliğ ve düzenlemelerine uygun hareket edilir.
- Hesaplanan "net dağıtılabilecek dönem kârı", çıkarılmış sermayenin %5'inin altında kalması durumunda kâr dağıtımı yapılmayabilir.
- Yönetim Kurulu, kâr dağıtımını yapmadığı takdirde kârın neden dağıtılmayacağını ve dağıtılmayacak kârın nasıl kullanılacağını Genel Kurul'da pay sahiplerinin bilgisine sunar.

İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özsermaye (devamı)

1 Ocak 2008 itibarıyla yürürlüğe giren Seri: XI, No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımı veya sermaye artırımına konu olmamışsa, "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla", ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer özkaynak kalemleri ise SPK Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

Şirket'in yasal kayıtlarına göre özkaynak kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yasal yedekler ve özel fonlar	462.881.373	362.011.604
Net dönem karı	702.820.967	573.177.217
	1.165.702.340	935.188.821

28 Mart 2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda 2015 yılı karından 472.500.000 TL (2015: temettü ödemesi yoktur) nakit temettü (her biri 1 kuruş nominal değerinde olan 100 adet (1 TL tutarındaki) hisse başına düşen brüt kar payı: 0,315 TL) dağıtılmasına ilişkin karar alınmıştır. Söz konusu temettü ödemesinin stopaj sonrası 445.409.278 TL'lik kısmı 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Satışlar ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yurtiçi satışlar	3.206.977.195	3.179.567.385
Yurtdışı satışlar	1.367.236.573	1.387.171.847
Diğer satışlar	30.995.483	52.395.088
	4.605.209.251	4.619.134.320
Eksi: Diğer indirimler	(58.242.332)	(70.957.757)
Eksi: Satış iskontoları	(10.423.739)	(11.465.978)
Eksi: Satıştan iadeler	(3.952.558)	(4.074.616)
Satış gelirleri	4.532.590.622	4.532.635.969
Direkt ilk madde malzeme kullanımı	(2.551.956.008)	(2.576.139.932)
Satılan ticari malların maliyeti	(383.046.853)	(312.021.757)
Enerji	(320.841.953)	(373.394.042)
İşçilik gideri	(198.593.556)	(186.797.331)
Amortisman	(105.462.778)	(99.969.974)
Çalışmayan kısım giderleri	(24.340.712)	(30.456.850)
Ambalaj giderleri	(16.811.355)	(24.154.226)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	56.598.375	(96.039.610)
Mamul stoklarındaki değişim	64.797.270	(41.784.479)
Stok değer düşüklüğü karşılığı değişimi, net (Dipnot 10)	11.047.336	15.333.603
Diğer	(106.161.563)	(88.941.199)
Satışların maliyeti	(3.574.771.797)	(3.814.365.797)
Brüt kar	957.818.825	718.270.172

Satış gelirleri altında sınıflandırılan diğer satışlar ve diğer indirimler satış sipariş tarihleri ile satış işlem tarihleri arasında oluşan fiyat farklılıklarından oluşmaktadır. Grup lehine oluşan fiyat farklılıkları diğer satışlar, Grup aleyhine oluşan fiyat farklılıkları ise diğer indirimler altında sınıflandırılmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
a) Genel yönetim giderleri:		
Personel giderleri	53.020.777	51.451.579
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	40.362.019	28.611.550
Enerji giderleri	11.574.115	11.901.743
Amortisman ve itfa payları	7.943.247	7.813.356
Vergi, resim, harçlar	6.573.965	5.546.511
EPDK katkı payı	1.837.284	1.781.592
Diğer	16.831.896	10.645.521
	138.143.303	117.751.852
b) Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:		
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	23.782.074	15.499.682
Personel giderleri	11.952.846	12.057.731
Amortisman ve itfa payları	772.786	492.489
Diğer	5.768.515	4.247.789
	42.276.221	32.297.691
c) Araştırma ve geliştirme giderleri:		
Personel giderleri	9.478.000	9.610.605
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	1.060.937	549.265
Amortisman ve itfa payları	886.846	303.793
Diğer	1.356.836	1.279.075
	12.782.619	11.742.738
Toplam faaliyet giderleri	193.202.143	161.792.281

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hammadde kullanımı, yarı mamul ve mamul değişimi	2.430.560.363	2.713.964.021
Satılan ticari malların maliyeti	383.046.853	312.021.757
Enerji	332.416.067	385.295.785
Personel ve işçilik giderleri	273.045.179	259.917.246
Amortismanlar ve itfa payları	115.065.657	108.579.612
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	65.205.030	44.660.497
Çalışmayan kısım giderleri	24.340.712	30.456.850
Stok değer düşüklüğü karşılığı değişimi, net(Dipnot 10)	998.814	12.046.150
Diğer	143.295.265	109.216.160
	3.767.973.940	3.976.158.078

26. Esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Ticari borç kur farkı geliri	84.381.243	32.129.952
Ticari alacaklar vade farkı geliri	64.525.610	51.380.063
Ticari alacaklar kur farkı geliri	33.109.934	28.307.903
Kira gelirleri	11.841.318	9.820.013
Enerji bakım bedeli	4.255.660	1.646.829
Altyapı gelirleri	1.268.386	1.105.968
Konusu kalmayan karşılıklar	51.486	1.054.017
Ticari borç reeskont geliri	370.037	-
Diğer	4.359.005	2.655.564
	204.162.679	128.100.309

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Ticari borç kur farkı gideri	(170.522.339)	(131.177.532)
Verilen avanslara ilişkin değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 19)	(31.807.000)	-
Ticari borç vade farkı gideri	(13.979.647)	(23.303.675)
Ticari alacak reeskont gideri	(9.094.381)	(8.388.176)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot 7 ve 8)	(2.409.040)	(1.341.985)
Ticari alacak kur farkı gideri	(2.112.670)	(9.012.236)
Tazminat ve ceza giderleri	(1.336.981)	(1.697.115)
Dava karşılık gideri (Dipnot 15)	(492.319)	(10.537)
Diğer	(8.290.381)	(4.696.316)
	(240.044.758)	(179.627.572)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yatırım faaliyetlerinden gelirler:		
Kira gelirleri	16.756.265	10.968.926
Maddi duran varlıklar satış karı	566.058	13.030
	17.322.323	10.981.956

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yatırım faaliyetlerinden giderler:		
Duran varlık değer düşüklüğü	(2.667.127)	-
Amortismanlar ve itfa payları	(1.532.647)	-
Diğer	(12.812)	-
	(4.212.586)	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansman gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Kur farkı gelirleri (*)	320.054.453	385.667.891
Faiz gelirleri	54.088.875	33.403.052
Diğer	4.885.142	2.597.167
	379.028.470	421.668.110

(*) Kur farkı gelirleri, nakit ve nakit benzerleri, finansal borçlanmalar ve diğer finansal yükümlülükler ile ilişkilidir.

29. Finansman giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Kur farkı giderleri (*)	(310.644.385)	(338.723.003)
Faiz giderleri	(19.120.786)	(21.268.003)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin faiz maliyeti	(7.602.130)	(2.871.280)
Banka komisyon gideri	(1.622.265)	(911.172)
	(338.989.566)	(363.773.458)

(*) Kur farkı giderleri, nakit ve nakit benzerleri, finansal borçlanmalar ve diğer finansal yükümlülükler ile ilişkilidir.

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Cari dönem kurumlar vergisi:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cari dönem kurumlar vergisi	163.030.686	19.213.253
Peşin ödenen kurumlar vergisi (-)	(114.165.868)	(9.529.198)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	48.864.818	9.684.055

31 Aralık tarihi itibarıyla sona eren yıllara ait vergi gideri aşağıda detaylandırılmıştır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Cari dönem kurumlar vergisi	(163.030.686)	(19.213.253)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	112.834.788	84.594.675
Toplam vergi geliri (gideri)	(50.195.898)	65.381.422

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı 2016 yılı için %20’dir (2015 - %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (AR-GE indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek, yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Transfer fiyatlandırması

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun transfer fiyatlaması ile ilgili yeni düzenlemeler getiren 13. maddesi 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Avrupa Birliği (AB) ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) transfer fiyatlandırması rehberini esas alan ilgili madde ile birlikte transfer fiyatlaması ile ilgili düzenlemelerde ciddi değişiklikler yapılmıştır. Bu çerçevede, kurumların ilişkili kişilerle yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satımlarında emsallerine uygun olarak tespit edecekleri bedel veya fiyat kullanmaları gerekmektedir. Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir. Kurumlar, ilişkili kişiler ile gerçekleştirdiği işlemlerde uygulanacak emsaline uygun fiyat veya bedelleri ilgili kanunda belirtilen yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanmak suretiyle tespit edeceklerdir. Emsaline uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat ve bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak kurumlar tarafından saklanması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, kurumlar bir hesap dönemi içerisinde ilişkili kişiler ile yaptıkları işlemlere ilişkin olarak bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir rapor hazırlayacaklardır.

Emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunulması halinde kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlaması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır. Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç 13 üncü maddede belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Transfer fiyatlandırması yoluyla dağıtılmış kar payının net kar payı tutarı olarak kabul edilmesi ve brüte tamamlanması sonucu bulunan tutar üzerinden ortakların hukuki niteliğine göre belirlenen oranlarda vergi kesintisi yapılacaktır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilen olacaktır. Ancak, bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtılan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir. Örtülü kazanç dağıtılan kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır. Şirket, transfer fiyatlandırılması mevzuatı kapsamında 2015 mali yılına ait transfer fiyatlandırması raporu hazırlamış olup, 2016 mali yılına ait rapor hazırlanmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Vergi öncesi kar	781.883.244	573.827.236
Yürürlükteki vergi oranı vergi oranı	%20	%20
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi gideri	(156.376.649)	(114.765.447)
Önemli mutabakat kalemleri:		
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan mali zararların etkisi	-	(5.652.557)
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan, cari dönemde kullanılan mali zararların etkisi	6.662.907	-
Yatırım teşvik belgeleri kapsamında yaratılan vergi avantajı	98.231.086	185.921.936
Vergiye tabi olmayan gelirlerin etkisi	1.898.119	1.316.288
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(3.400.477)	(3.480.426)
Ertelenmiş vergi yaratılmayan düzeltmelerin etkisi	2.515.064	2.357.105
Diğer	274.052	(315.477)
Kar veya zarar tablosunda raporlanan toplam vergi geliri (gideri)	(50.195.898)	65.381.422

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

ii) Ertelenmiş vergiler

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Türkiye'de faaliyet gösteren şirketler için ileriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri hesaplamasında uygulanacak oran yürürlükte olan geçerli vergi oranı olan %20'dir (31 Aralık 2015 - %20).

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş vergilendirilebilir geçici farklar ve bunlara ilişkin ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin aşağıda özetlenmiştir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	(234.712.829)	(314.955.950)	(46.942.565)	(62.991.190)
Riskten korunma işlemleri gelir tahakkukları	(7.466.471)	(1.646.432)	(1.493.294)	(329.286)
Fiyat farkı düzeltmesi	(1.578.140)	-	(315.628)	-
Kredi iç verim oranı düzeltmesi	(1.450.884)	(1.202.203)	(290.177)	(240.441)
Satıcı reeskontları düzeltmeleri	(1.004.159)	(633.967)	(200.832)	(126.794)
Diğer	-	(1.474.473)	-	(294.895)
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	(246.212.483)	(319.913.025)	(49.242.496)	(63.982.606)
Kullanılmamış yatırım indirimleri	947.460.922	691.151.826	250.612.314	166.103.900
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	85.053.223	84.468.116	17.010.645	16.893.623
İşletme hakkının devrine ilişkin ertelenmiş gelirler	74.386.834	4.455.528	14.877.367	891.106
Personele ödenecek prim tahakkukları	9.524.380	10.000.000	1.904.876	2.000.000
Riskten korunma işlemleri gider tahakkukları/karşılıkları	9.459.385	11.008.960	1.891.877	2.201.792
Alacak reeskontları düzeltmeleri	9.094.536	8.388.021	1.818.907	1.677.604
Kullanılmayan izin karşılıkları	8.867.379	7.686.675	1.773.476	1.537.335
Akreditif faiz tahakkuku ve iç verim oranı düzeltmesi	5.195.490	5.689.407	1.039.098	1.137.883
Verilen avanslar kur farkı düzeltmesi	5.040.411	-	1.008.083	-
Kira tahsis bedeli	4.643.350	4.810.680	928.670	962.136
Duran varlık değer düşüklüğü	2.667.127	-	533.425	-
Dava gider karşılıkları	1.383.579	891.260	276.716	178.252
Şüpheli alacak karşılığı	1.128.024	5.141.764	225.605	1.028.353
Stok değer düşüklüğü karşılığı	998.814	12.158.681	199.763	2.431.736
Diğer	528.306	1.426.916	105.661	285.383
Ertelenmiş vergi varlıkları	1.165.431.760	847.277.834	294.206.483	197.329.103
Ertelenmiş vergi varlıkları, net			244.963.987	133.346.497

Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü), net bakiyenin hareket tablosu aşağıda belirtilmiştir:

	2016	2015
1 Ocak	133.346.497	44.480.315
Kar veya zarar tablosuna yazılan	112.834.788	84.594.675
Diğer kapsamlı gelir tablosuna yazılan	(1.217.298)	4.271.507
31 Aralık	244.963.987	133.346.497

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Grup, PTA kapasite artışı projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 4 Ocak 2013 tarihinde stratejik yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, stratejik yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %50'sini vergi oranından %90'ı oranında indirim konusu yapabilecektir. 20 Nisan 2015 tarihinde T.C. Ekonomi Bakanlığı'na yapılan müracaata istinaden RES yatırımı, stratejik teşvik belgesi kapsamına alınmıştır. Belge kapsamında yapılan harcamaların %22,2'si vergi indirimi kapsamındadır. Grup 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla söz konusu stratejik yatırım belgesi kapsamında toplam 141.442.290 TL yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 54.941.563 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

Grup, fabrika modernizasyonları kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 15 Haziran 2012 tarihinde bölgesel yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, bölgesel yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %15'inin vergi oranının %50'si oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla söz konusu bölgesel yatırım belgesi kapsamında toplam 58.339.019 TL tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 8.750.853 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

Grup, Liman projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 20 Kasım 2014 tarihinde büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, bu teşvik kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %25'ini vergi oranının %50'u oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, söz konusu teşvik kapsamında toplam yatırım harcaması 747.679.613 TL'dir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 186.919.903 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

Grup yönetimi, 31 Aralık 2016 tarihi itibarı ile yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu, gelecekte oluşması beklenen mali karların indiriminde kullanılması öngörülen toplam yatırım teşvik belgeleri kapsamında yapılan toplam yatırım harcamaları 947.460.922 TL'dir (31 Aralık 2015 – 691.151.826 TL).

31. Hisse başına kazanç

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan payları oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kazanç hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin söz konusu dönemdeki ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Ana ortaklığa ait net dönem karı	725.786.278	626.378.793
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi bin adet (her biri 1 Kr olmak üzere)	150.000.000	150.000.000
Hisse başına kazanç (1TL tutarında 100 adet hisse için)	0,4839	0,418

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içinde ilişkili taraflarla yapılan önemli işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) İlişkili tarafların bakiyeleri

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a) İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar:		
STEAS ^{(1) (*)}	13.169.638	255.041.322
STAR ⁽²⁾	1.149.900	-
TANAP Doğalgaz İletişim A.Ş. ⁽²⁾	1.508	7.911
	14.321.046	255.049.233

b) İlişkili taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar:

STEAS ^{(1) (*)}	356.875.812	50.705.413
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ^{(2) (**)}	66.429.849	54.500.611
	423.305.661	105.206.024

(*) STEAS'a verilen avanslardan oluşmaktadır. 13.169.638TL'lik kısmı raporlama tarihi itibarıyla 12 ay içinde tahsil edileceği öngörüldüğü için kısa vadeli diğer alacaklar sunulmuştur ve bu tutar faiz ve muhtelif masraf yansımalarından oluşmaktadır.

(**) Socar Power Enerji Yatırımları A.Ş.'den olan alacağın 58.935.053TL'lik kısmı arsa satışı ve kira alacağından, 7.494.796TL'lik kısmı faiz ve diğer alacaklardan oluşmaktadır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
c) İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar:		
SOCAR Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	25.217.360	30.958.921
Petrokim Trading Ltd. ("Petrokim") ⁽²⁾	3.675.964	-
STEAS ⁽¹⁾	404.943	-
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	284.141	347.219
STAR ⁽²⁾	955	-
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	1.474	-
	29.584.837	31.306.140

İlişkili taraflara kısa vadeli borçlar ağırlıklı olarak doğalgaz, motorin, LPG ve ticari ürün alımlarından kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflara olan kısa vadeli borçların ortalama vadesi 15 gündür. (31 Aralık 2015 - 17 gün.)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
d) İlişkili taraflara diğer borçlar:		
STAR ⁽²⁾	26.363.285	1.257.480
STEAS ⁽¹⁾	-	405.652
Ortaklara borçlar	87.116	87.305
	26.450.401	1.750.437

(1) Şirket ortakları

(2) Ana ortak tarafından kontrol edilen şirketler

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
e) İlişkili taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirler		
STAR ^{(2) (*)}	4.188.726	4.156.932
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	9.374	10.305
SOCAR Teknolojik Çözümler A.Ş. ⁽²⁾	-	846
	4.198.100	4.168.083

f) İlişkili taraflardan uzun vadeli ertelenmiş gelirler		
STAR ^{(2) (*)}	8.829.511	12.705.027
	8.829.511	12.705.027

(*) STAR'dan olan kısa ve uzun vadeli ertelenmiş gelirler kira sözleşmesinin başlangıcında Grup'un bir defada nakden tahsil etmiş olduğu kira gelirlerinden oluşmaktadır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
g) İlişkili taraflara kısa vadeli peşin ödenmiş giderler		
STAR ^{(2) (*)}	12.878.087	12.878.087
	12.878.087	12.878.087

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
h) İlişkili taraflara uzun vadeli peşin ödenmiş giderler		
STAR ^{(2) (*)}	4.292.696	17.170.782
	4.292.696	17.170.782

(*) STAR'a kısa ve uzun vadeli peşin ödenmiş giderler, nafta tankı kira bedelinden oluşmaktadır.

Grup, STAR ile 30 Aralık 2014 tarihinde, 1 Aralık 2014 ile 30 Nisan 2018 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, 3 adet nafta tankı için operasyonel kiralama sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşme kapsamında STAR sahibi olduğu nafta tanklarını Grup'a toplam süre boyunca indirgenmiş 44.000.129 TL + KDV tutarında kiralamıştır. STAR 2015 yılı içerisinde ilgili kira bedelini Grup'a faturalamış ve Grup tutarın tümünü ödemiştir. STAR ilgili kiralama işleminin rayiç bedelini belirlenmesi için kiralama dönemi içerisinde tankların kullanım hakkı değerine ilişkin bağımsız bir firmadan değerlendirme raporu temin etmiş ve Grup'a yollamıştır. Bu değerlendirme raporunda 1 Aralık 2014 – 30 Nisan 2018 tarihleri arasında tankların yaratacağı net kira getirilerinin bugünkü değerinin 40.000.000 TL ile 45.000.000 TL aralığında olacağı tespit edilmiştir.

(1) Şirket ortakları

(2) Ana ortak tarafından kontrol edilen şirketler

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
a) İlişkili taraflarla yapılan işlemlerden oluşan esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net:		
STEAŞ ^{(1) (*)}	72.913.287	21.001.000
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ^{(2) (*)}	12.980.191	12.048.247
STAR ^{(2) (*)}	3.688.064	237.183
Petrokim ⁽²⁾	(1.557.210)	312.581
Socar Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	(40.372)	23.147
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	(466)	16.820
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	(768)	(39)
	87.982.726	33.638.939

(*) STAR'dan kaynaklı gelirlerin 71.497 TL'si kur farkı giderlerinden ve 3.619.562 TL'si diğer giderlerden, STEAŞ'tan elde edile gelirlerin 19.656.133 TL'si alacak faiz gelirlerinden, 53.209.200 TL'si kur farkı gelirlerinden ve 47.954 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır. SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.'den elde edilen gelirlerin 10.257.886 TL'si kur farkı gelirlerinden, 2.720.170 TL'si faiz gelirlerinden ve 2.135 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
b) İlişkili taraflardan kira ve hizmet alımları:		
STAR ⁽²⁾	54.617.364	20.247.893
STEAŞ ⁽¹⁾	14.039.230	12.254.380
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	1.323.074	642.891
	69.979.668	33.145.164

STAR'dan yapılan kira ve hizmet alımlarının 12.878.087 TL'si nafta tankı kirasından, 9.569.901 TL'si işçilik alımlarından, 1.480.517 TL'si diğer hizmet alımlarından ve 30.688.859 TL'si yatırımlar kapsamında alınan mühendislik ve diğer alımlardan oluşmaktadır. STEAŞ'tan yapılan hizmet alımlarından 13.454.528 TL'si Grup adına çalışan STEAŞ personeli için kesilen işçilik faturalarından ve bu çalışanların masraflarından, 584.702 TL'si diğer alımlardan oluşmaktadır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
c) İlişkili taraflardan mal alımları:		
SOCAR Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	270.118.217	335.940.076
Petrokim ⁽²⁾	154.803.369	76.675.484
SOCAR Turkey Petrol Enerji Dağıtım A.Ş. ⁽²⁾	6.888.558	793.187
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	1.318.812	1.406.934
	433.128.956	414.815.681

(1) Şirket ortakları

(2) Ana ortak tarafından kontrol edilen şirketler

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

d) İlişkili taraflara mal ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
STAR ⁽²⁾	3.936.229	1.272.025
Petrokim ⁽²⁾	1.416.718	-
STEAŞ ⁽¹⁾	215.456	153.983
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	2.134	2.192
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	-	1.013.489
TANAP Doğalgaz İletişim A.Ş. ⁽²⁾	275	-
	5.570.812	2.441.689

e) İlişkili taraflardan kira gelirleri:

STAR ^{(2)(*)}	19.314.475	15.789.543
Socar Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	21.296	21.893
Socar Teknolojik Çözümler A.Ş. ⁽²⁾	848	170
	19.336.619	15.811.606

(*) Star'a tesis edilen üst hakkı kullanım bedeli üzerinden yıllık kira ve diğer kira geliri bedeline ilişkindir.

⁽¹⁾ Şirket ortakları

⁽²⁾ Ana ortak tarafından kontrol edilen şirketler

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
f) Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:		
i. Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli menfaatler:		
Maaş, yolluk ve kıdeme teşvik primi ödemeleri	9.832.237	7.319.469
	9.832.237	7.319.469
ii. Üst düzey yöneticilere sağlanan uzun vadeli menfaatler:		
Kıdem tazminatı karşılığı	59.492	91.398
Kıdeme teşvik primi karşılığı	-	49.980
Yıllık izin ücreti karşılığı	369.640	540.237
	429.132	681.615
	10.261.369	8.001.084

Grup, genel müdür, genel müdür yardımcıları ile yönetim ve denetim kurulu üyelerini üst düzey yöneticiler olarak tanımlamaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar Grup'un üst yönetime yaptığı ücret ve yolluk ödemelerini, kıdem tazminatı, kıdeme teşvik primi, yıllık izin ücreti ödemelerini ve bunlara ait ayrılan karşılıkların ilgili yıllla ilişkili kısmını içermektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

a) Kredi riski:

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve teminat alarak karşılamaktadır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm satışlar için alacaklarının tamamı üzerinden %100’ü kadar teminatı istemektedir. Grup direkt müşterilerden doğabilecek bu riski belirlenen kredi limitlerini sık aralıklarla güncelleyerek yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler, piyasadaki bilinirlik ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riski analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016

	Alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Toplam
	Ticari alacaklar (1)		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	İlişkili taraflar	Diğer taraflar		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	-	674.471.489	14.321.046	16.471.360	1.267.188.405	1.972.452.300
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	543.663.924	-	-	-	543.663.924
A. Vadesi geçmemiş yada değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (3)	-	658.268.403	14.321.046	16.471.360	1.267.188.405	1.956.249.214
B. Koşulların yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların net defter değeri (3)	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (4)	-	16.203.086	-	-	-	16.203.086
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(6.789.901)	-	-	-	(6.789.901)
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	15.819.607	-	2.067.122	-	17.886.729
- Değer düşüklüğü (-)	-	(15.819.607)	-	(2.067.122)	-	(17.886.729)
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(1) Grup’un ticari alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir, vadesi geçmiş ve geçmemiş alacakların güvence altına alınmamış kısımları dikkate alınmıştır.

(3) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşmayacağını öngörmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2015

	Alacaklar					
	Ticari alacaklar (1)		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Toplam
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	İlişkili taraflar	Diğer taraflar		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	-	551.425.057	360.255.257	6.510.328	1.501.989.008	2.420.179.650
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	489.584.768	-	-	-	489.584.768
A. Vadesi geçmemiş yada değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (3)	-	542.226.546	360.255.257	6.510.328	1.501.989.008	2.410.981.139
B. Koşulların yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (4)	-	9.198.511	-	-	-	9.198.511
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	8.571.037	-	-	-	8.571.037
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	14.544.081	-	933.608	-	15.477.689
- Değer düşüklüğü (-)	-	(14.544.081)	-	(933.608)	-	(15.477.689)
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(1) Grup'un ticari alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir, vadesi geçmiş ve geçmemiş alacakların güvence altına alınmamış kısımları dikkate alınmıştır.

(3) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmektedir.

(4) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak vadesi geçmiş finansal varlıkların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmekte olup ilgili tutarların yaşlandırılması aşağıdaki gibidir:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2016

	Diğer taraflar	Ticari alacaklar Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	6.235.936	6.235.936
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.013.659	1.013.659
Vadesi üzerinden 3 ay ve üzeri geçmiş	8.953.491	8.953.491
Toplam vadesi geçen alacaklar	16.203.086	16.203.086
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(6.789.901)	(6.789.901)
	9.413.185	9.413.185

31 Aralık 2015

	Diğer taraflar	Ticari alacaklar Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	6.895.763	6.895.763
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	337.254	337.254
Vadesi üzerinden 3 ay ve üzeri geçmiş	1.965.494	1.965.494
Toplam vadesi geçen alacaklar	9.198.511	9.198.511
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(8.571.037)	(8.571.037)
	627.474	627.474

b) Likidite riski:

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatılabilirliğini ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, Grup'un yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Grup yönetimi, kesintisiz likiditasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Grup'a finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Grup'un ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayri nakdi kredi limitleri belirlemektedir. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülük türleri itibarıyla maruz kalınan likidite riski analizi aşağıdaki gibidir:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2016

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası ve üzeri (III)
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri-kısa vadeli	461.698.893	467.711.799	219.038.585	248.673.214	-
Banka kredileri-uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	55.495.727	101.556.631	17.772.419	83.784.212	-
Banka kredileri-uzun vadeli	1.172.474.368	1.446.408.846	-	-	1.446.408.846
Ticari borçlar	1.085.278.519	1.090.710.494	602.714.640	487.995.854	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	29.584.837	29.749.623	29.749.623	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	26.450.401	26.450.401	26.450.401	-	-
Diğer borçlar	12.283.546	12.283.546	12.283.546	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	25.429.492	25.429.492	25.429.492	-	-
Toplam	2.868.695.783	3.200.300.832	933.438.706	820.453.280	1.446.408.846
Türev finansal yükümlülükler					
Türev nakit girişleri	7.466.471	285.055.204	170.681.204	114.374.000	-
Türev nakit çıkışları	(9.459.385)	(43.377.972)	(13.762.647)	(18.551.733)	(11.063.592)
Türev araçlar (net)	(1.992.914)	241.677.232	156.918.557	95.822.267	(11.063.592)

31 Aralık 2015

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası ve üzeri (III)
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri-kısa vadeli	319.638.074	327.561.178	21.227.096	306.334.082	-
Banka kredileri-uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	41.912.519	82.613.437	18.072.847	64.540.590	-
Banka kredileri-uzun vadeli	914.267.416	1.195.800.443	-	-	1.195.800.443
Ticari borçlar	1.110.250.720	1.116.746.133	544.372.056	572.374.077	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	31.306.140	31.512.067	31.512.067	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	1.750.437	1.750.437	1.750.437	-	-
Diğer borçlar	2.253.728	2.253.728	2.253.728	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18.261.053	18.261.053	18.261.053	-	-
Toplam	2.439.640.087	2.776.498.476	637.449.284	943.248.749	1.195.800.443
Türev finansal yükümlülükler					
Türev nakit girişleri	1.646.432	214.737.835	48.487.835	166.250.000	-
Türev nakit çıkışları	(11.008.960)	(101.173.412)	(54.952.677)	(28.137.649)	(18.083.086)
Türev araçlar (net)	(11.008.960)	113.564.423	(6.464.842)	138.112.351	(18.083.086)

c) Piyasa riski:

i) Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Grup, kur riskini azaltabilmek için döviz pozisyonunu dengeleme amaçlı bir politika izlemektedir. Mevcut riskler Grup'un Denetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmekte ve Grup'un döviz pozisyonu yakından takip edilmektedir.

Grup'un üretim giderleri ve ithalat hacmi içinde önemli bir yer tutan hammadde, dövizde endeksli bir maliyet kalemi olsa da, Grup'un ürün satış fiyatlarını döviz bazında belirliyor olması, nakit akışında kur riskini azaltan bir unsurdur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Yabancı para pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2016				31 Aralık 2015			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	390.148.989	93.945.230	16.048.124	-	276.604.032	59.998.638	32.147.530	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.013.603.237	263.001.335	23.733.204	497	1.531.746.732	457.905.431	63.046.891	1.023
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dönen varlıklar (1+2)	1.403.752.226	356.946.565	39.781.328	497	1.808.350.764	517.904.069	95.194.421	1.023
4. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-	-	-
5a. Parasal finansal varlıklar	365.195.175	103.772.214	-	-	48.766.889	16.772.214	-	-
5b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Duran varlıklar (4+5+6)	365.195.175	103.772.214	-	-	48.766.889	16.772.214	-	-
8. Toplam varlıklar (3+7)	1.768.947.401	460.718.779	39.781.328	497	1.857.117.653	534.676.283	95.194.421	1.023
9. Ticari borçlar	992.882.588	274.215.880	7.139.375	327.913	1.032.825.508	353.667.096	1.417.126	-
10. Finansal borçlar	426.603.295	113.575.590	7.253.047	-	192.210.599	61.512.953	4.203.026	-
11a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	372.767	128.204	-	-
11b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kısa vadeli yükümlülükler (9+10+11)	1.419.485.883	387.791.470	14.392.422	327.913	1.225.408.874	415.308.253	5.620.152	-
13. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Finansal borçlar	1.172.474.367	239.001.672	89.323.077	-	914.267.416	247.484.680	61.266.667	-
15a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
15b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Uzun vadeli yükümlülükler (13+14+15a+15b)	1.172.474.367	239.001.672	89.323.077	-	914.267.416	247.484.680	61.266.667	-
17. Toplam yükümlülükler (12+16)	2.591.960.250	626.793.142	103.715.499	327.913	2.139.676.290	662.792.933	66.886.819	-
18. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (18a-18b)	325.687.680	87.275.000	5.000.000	-	257.067.840	-	80.900.000	-
18a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	325.687.680	87.275.000	5.000.000	-	257.067.840	-	80.900.000	-
18b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Net yabancı para (yükümlülük)/ varlık pozisyonu (8-17+18)	(497.325.169)	(78.799.363)	(58.934.171)	(327.416)	(25.490.797)	(128.116.650)	109.207.602	1.023
20. Parasal kalemler net yabancı para (yükümlülük/ varlık pozisyonu (TFRS7.B23) (=1+2a+4+5a-9-10-11a-13-14-15a)	(823.012.849)	(166.074.363)	(63.934.171)	(327.416)	(282.558.637)	(128.116.650)	28.307.602	1.023
21. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	1.556.304	163.660	264.252	-	986.794	-	310.547	-
22. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	325.687.680	87.275.000	5.000.000	-	257.067.840	-	80.900.000	-
23. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

31 Aralık 2016	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	(58.444.890)	58.444.890	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	30.713.818	(30.713.818)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(27.731.072)	27.731.072	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	(23.718.938)	23.718.938	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	1.854.950	(1.854.950)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(21.863.988)	21.863.988	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değişimi halinde				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	(137.457)	137.457	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(137.457)	137.457	-	-
Toplam (3+6+9)	(49.732.517)	49.732.517	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2015	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	(37.251.197)	37.251.197	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(37.251.197)	37.251.197	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	8.995.024	(8.995.024)	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	25.706.784	(25.706.784)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	34.701.808	(34.701.808)	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değişimi halinde				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	309	(309)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	309	(309)	-	-
Toplam (3+6+9)	(2.549.080)	2.549.080	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren hesap dönemlerindeki Türkiye'den ihracat ve ithalat tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

		2016		2015
	Orijinal tutar	TL	Orijinal tutar	TL
ABD Doları	239.964.703	736.735.103	276.737.097	760.997.731
Avro	182.543.988	613.510.009	199.984.546	613.411.516
Toplam ihracat tutarı		1.350.245.112		1.374.409.247
ABD Doları	934.910.668	2.818.264.560	772.743.974	2.089.975.758
Avro	42.161.459	141.096.281	26.847.943	80.082.894
İngiliz Sterlini	960.874	3.907.898	815.364	3.311.364
Japon Yeni	350.586.584	10.302.785	155.575.210	3.712.495
İsviçre Frangı	1.090.198	3.330.522	77.111	227.838
Toplam ithalat tutarı		2.976.902.046		2.177.310.349

ii) Faiz riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerin dengelenmesi suretiyle yönetilmektedir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıda belirtilmiştir:

	2016	2015
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler		
- ABD Doları finansal yükümlülükler	150.804.153	125.792.463
- Avro finansal yükümlülükler	74.195.279	63.552.000
- TL finansal yükümlülükler	90.591.326	159.744.159
Değişken faizli finansal araçlar		
- ABD Doları finansal yükümlülükler	1.089.659.334	769.924.450
- Avro finansal yükümlülükler	282.941.706	143.410.917

Grup'un değişken faizli finansal yükümlülüklerinden, finansal riskten korunma amaçlı sözleşmelerle faiz oranları sabitlenen kredilerin çıkarılması sonrası değişken faizli kredi faiz oranları 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı faiz giderlerinde +/-) 6.807.733 TL (31 Aralık 2015 – 3.417.400 TL) değişiklik olacaktır.

iii) Fiyat riski

Grup'un operasyonel karlılığı ve operasyonlarından sağladığı nakit akımları, faaliyet gösterilen petrokimya sektöründeki rekabet ve hammadde fiyatlarındaki değişime göre değişkenlik gösteren nafta fiyatlarından etkilenmekte olup, Grup yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını optimum stok seviyesini göz önünde bulundurarak düzenli olarak gözden geçirmekte ve maliyetlerin fiyat üzerindeki baskısını indirmek amacıyla maliyet iyileştirici önlemler almaktadır. Mevcut riskler, Grup'un Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Grup, satış fiyatlarını belirlerken petrokimyasal ürünlerin iç ve dış piyasalardaki çeşitli göstere ve gelişmelerini dikkate almaktadır. Dış piyasalar açısından, petrokimyasal ürünlerin uluslararası fiyatlarının yayınlandığı yayınlarda Batı Avrupa, Asya ve Amerika'da oluşan kontrat, spot ve fabrika teslim fiyatları izlenmekte ve bu fiyatların Türkiye'ye ithal maliyetleri hesaplanmaktadır. Bunun yanı sıra, ihracat için alınan fiyat teklifleri değerlendirilmektedir. Grup, iç piyasadaki satış fiyatlarını belirlerken ise piyasa oyuncuları ve yayınlardan elde edilen fiyat bilgileri ile Grup'un üretim, stok düzeyi ve alınan sipariş miktarı gibi göstergeleri dikkate almaktadır.

Grup, ayrıca hammadde fiyat riskinden kaynaklı nakit akış riskinden korunmak amacıyla Nafta başta olmak üzere bazı türev finansal araçları kullanmaktadır.

d) Sermaye riski yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri ve fayda sağlamak ile sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısıyla Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için kimi varlıklarını satabilir.

Grup sermayeyi borç/özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi kısa vadeli borçlanmalar, uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, uzun vadeli borçlanmalar, ticari borçlar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler, diğer kısa vadeli yükümlülükler, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Toplam borçlar	3.045.454.256	2.531.491.279
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler ve kısa vadeli finansal yatırımlar (Dipnot 4 ve 5)	(1.267.188.405)	(1.501.989.008)
Net borç	1.778.265.851	1.029.502.271
Toplam özkaynaklar	3.069.440.026	2.805.383.497
Net borç/özkaynaklar oranı	58%	37%

34. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işlemi elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

34. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacakların ve vadeye kadar elde tutulacak yatırımların rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır. Borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise maliyetlerinden, varsa, değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri gerçeğe uygun değerleri olarak kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, gerçeğe uygun değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür.

Gerçeğe uygun değer tahmini

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değere ilişkin sınıflandırmaları aşağıdaki gibidir:

- Seviye 1: Aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlara dayanan;
- Seviye 2: Doğrudan (aktif piyasadaki fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (aktif piyasalardaki fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki verilere dayanan;
- Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal durum tablosundaki kayıtlı değerleri ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal varlıklar	-	7.466.471	-	7.466.471
Toplam varlıklar	-	7.466.471	-	7.466.471
Türev finansal yükümlülükler	-	9.459.385	-	9.459.385
Toplam yükümlülükler	-	9.459.385	-	9.459.385

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosuna konu finansal araç bulunmamaktadır.

31 Aralık 2015	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal varlıklar	-	1.646.432	-	1.646.432
Toplam varlıklar	-	1.646.432	-	1.646.432
Türev finansal yükümlülükler	-	11.008.960	-	11.008.960
Toplam yükümlülükler	-	11.008.960	-	11.008.960

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

35. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

36. Konsolide finansal tabloları önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Yoktur.